

LLEI 3/2023, DE 17 DE FEBRER, DE MENORCA RESERVA DE BIOSFERA¹

(BOIB núm. 22, de 18 de febrer de 2023)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El Ple del Consell Insular de Menorca, per Acord del dia 25 d'abril del 2022, acordà trametre a la Mesa del Parlament la proposició de Llei de Menorca Reserva de Biosfera, a l'empara de l'article 47.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Amb aquesta iniciativa legislativa, el Consell Insular de Menorca pretén saldar un deute que ja havia esdevingut històric, subratllar la importància de la condició de l'illa de Menorca com a reserva de biosfera i encarar-ne el futur amb impuls, d'acord amb els principis que inspiren i regeixen la seva nominació com a tal.

Les reserves de biosfera són espais singulars i heterogenis en els quals s'exemplifica la conciliació de la preservació dels seus valors naturals amb el desenvolupament econòmic sostenible, d'aquí el seu reconeixement com a àrees de referència pel programa "Persona i Biosfera" (Programa MaB) de la UNESCO. El Pla d'Acció de Lima (2016-2025) del Programa MaB i la seva xarxa mundial de reserves de biosfera promouen precisament aquests espais com a models que han de contribuir de forma activa a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de l'ONU.

En un context de conscienciació social respecte de l'amenaça que per a la conservació de la costa de Menorca podia suposar l'execució de grans projectes urbanístics potenciat per l'activitat turística cada vegada més preponderant, les bases de la inclusió de Menorca a la xarxa internacional de reserves de biosfera es van fixar el setembre de 1989 en unes jornades d'anàlisi i avaluació sobre "Conservació i Desenvolupament a Menorca", que foren organitzades conjuntament pel Comitè Espanyol del Programa MaB i per l'Institut Menorquí d'Estudis (IME). S'ha de reconèixer precisament -i així es fa al títol IV de la Llei- el paper clau que ha tingut l'IME des d'aquell moment, que, a través de la seva col·laboració amb el referit Comitè Espanyol del MaB, actuà com a organisme impulsor i catalitzador de les distintes iniciatives, reunions, estudis i informes que culminarien finalment en la petició oficial de nominació per part del Consell Insular de Menorca i en la declaració de Menorca com a reserva de biosfera feta pel Consell Internacional de Coordinació del Programa MaB de la UNESCO el dia 7 d'octubre de 1993.

Aquesta declaració es fonamentà en la idea general, acceptada llavors per tot l'espectre sociopolític, de la necessitat d'apostar per un desenvolupament harmoniós de l'illa que fes compatible la conservació del seu patrimoni natural i cultural amb la preservació del benestar econòmic del qual gaudia la societat menorquina, sense comprometre'n el futur. La fita que va representar aquesta distinció no hauria estat possible sense l'esperit d'ambició, il·lusió, compromís i determinació dels seus

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb la Llei de les Illes Balears 3/2023, de 17 de febrer, de Menorca reserva de biosfera ([BOIB núm. 169, de 14 de desembre de 2023](#)).

promotors i sense el suport, l'aposta i la confiança dipositades pel programa MaB en un model de reserva de biosfera com el de Menorca, més evolucionat, dinàmic, complex i integrador que el seu model tradicional, més estàtic i conservacionista. Menorca és, en efecte, una reserva de biosfera amb unes característiques especials, ja que abasta tant espais no transformats urbanísticament -zones nucli i d'esmoreïment- com zones urbanes fortament transformades i humanitzades -zones de transició-, a diferència de les reserves en les quals preval la presència de zones naturals protegides representatives d'ecosistemes, menys poblades i amb activitats econòmiques tradicionals i/o poc intensives. La declaració abasta tot el territori de l'illa i, després de la darrera ampliació del seu àmbit, la mar que l'envolta. D'aquí la preferència de la fórmula "Menorca Reserva de Biosfera", més global i inclusiva que la de "reserva de biosfera de Menorca".

II

L'heterogeneïtat de les reserves de biosfera comporta precisament que no disposin d'un règim jurídic especial predeterminat i preceptiu. En l'ordenament jurídic espanyol, l'única base normativa general es conté en algunes previsions establertes a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. D'acord amb l'article 50.1.f) i 3, les reserves de biosfera tenen la consideració d'àrees protegides per instruments internacionals, i el seu règim de protecció és l'establert en els corresponents convenis i acords internacionals, sens perjudici de la vigència de règims de protecció, ordenació i gestió específics l'àmbit territorial dels quals coincideixi totalment o parcial amb les referides àrees. I en els articles 68 a 70 s'estableixen unes directrius mínimes sobre la configuració i els objectius de la xarxa espanyola de reserves de biosfera i sobre les funcions del Comitè MaB espanyol. Per a la seva integració i manteniment com a tals, les reserves han de comptar, com a mínim, amb una ordenació espacial integrada per una zonificació que distingeixi entre una o diverses zones nucli, zones de protecció de les zones nucli i zones de transició; amb unes estratègies específiques d'evolució cap als objectius perseguits amb el seu corresponent programa d'actuació i un sistema d'indicadors adaptat a l'establert pel Comitè MaB espanyol; i amb un òrgan de gestió responsable del desenvolupament de les estratègies, les línies d'acció i els programes, i un altre de participació pública, en el qual estiguin representats tots els actors socials de la reserva. A partir d'aquestes directrius, el règim de regulació, protecció, ordenació i gestió de cada reserva és obert i adaptable a les seves característiques.

III

D'ençà de la declaració de Menorca com a reserva de biosfera l'any 1993 no se n'ha aprovat cap instrument normatiu propi i específic, malgrat l'interès recurrent per reivindicar la figura de la llei de la reserva com a instrument oportú i necessari per fer efectius els compromisos que van justificar aquest reconeixement. Fins i tot es van arribar a redactar diversos esborranys que no van reeixir. Sí que s'han anat adoptant iniciatives puntuals prou valuoses per intentar complir de manera satisfactòria els estàndards i objectius del Programa MaB. Una d'aquestes va ser la creació l'any 1999 de l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM), que funciona com una oficina tècnica de recollida, tractament i difusió de dades sobre la realitat de Menorca al servei de la transferència de coneixement i divulgació científica de la reserva.

Destaca però especialment l'aprovació pel Consell Insular de Menorca, l'abril de 2003, del Pla Territorial Insular (PTI), un instrument de gran rellevància per a l'ordenació sostenible del territori de l'illa, amb la pretensió de racionalitzar i optimitzar socialment el govern del territori en funció d'un projecte amb suport social. Per això abordà especialment una de les principals amenaces, la de la pressió urbanística sobre el territori illenc, restringint el creixement residencial i turístic i desenvolupant les categories i el règim del sòl rústic. Es disposava així d'un adequat planejament d'ordenació, ús i gestió de totes les zones integrants de la reserva de biosfera que ha contribuït a definir un model turístic i de desenvolupament propi. El setembre de l'any 2008 s'aprovà la constitució de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera com una entitat especialitzada dependent del Consell, organitzada entorn d'uns òrgans de direcció i gestió, de participació ciutadana i d'assessorament tècnic i científic. Es complia per tant una altra de les directrius assenyalades en l'article 70 de la Llei 42/2007. I amb caràcter més recent, s'estan consolidant estratègies interessants, com el contracte agrari de la reserva de biosfera i les actuacions de custòdia del territori. En l'àmbit institucional, Menorca exerceix una de les dues secretaries tècniques de la Xarxa Mundial de Reserves de Biosfera Illes i Zones Costaneres. S'ha rezoneficat la reserva i se n'ha ampliat la superfície a la part marina, de manera que ha passat de 71.191 ha a 514.485 ha. S'ha adoptat l'Estratègia 2030 de descarbonització de Menorca, i el febrer de 2019 el Ple del Consell Insular de Menorca aprovà el Pla d'Acció de la Reserva de Biosfera, que ha de servir per activar l'illa com un laboratori de projectes a través d'accions concretes i un sistema d'indicadors, en la línia establerta per la Llei 42/2007.

IV

Malgrat aquests punts forts, i encara que Menorca continua mantenint els valors pels quals va ser declarada reserva de biosfera, també es detecten alguns problemes i dèficits. Tot i ser l'única reserva de biosfera de l'arxipèlag balear, Menorca no disposa d'una gestió de la sostenibilitat diferenciada de la resta d'illes, i no ha rebut prou atenció específica per part de les institucions. No hi ha cap referència explícita a la reserva de biosfera en cap de les lleis i disposicions generals aprovades per la comunitat autònoma de les Illes Balears (CAIB), excepte en les exposicions de motius de la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, i de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i de transició energètica. En l'àmbit competencial, mentre que la majoria de competències pròpies dels consells insulars relacionades a l'article 70 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (EAIB) ja han estat transferides, es dona la paradoxa que el Consell Insular de Menorca no exerceix de manera explícita ni formal cap funció executiva sobre medi ambient, protecció dels espais naturals, biodiversitat, règim d'aigües o boscos. No pot ni gestionar el Parc Natural de S'Albufera d'Es Grau, que juntament amb la reserva marina del nord de Menorca és una de les dues zones nuclei de la reserva. Aquesta situació en part s'ha vist superada de facto, i el Consell Insular participa com pot en la gestió d'aspectes relacionats amb les referides matèries, a través de l'existència en el seu organigrama d'un departament de medi ambient i de reserva de biosfera, d'una direcció insular sobre medi ambient i d'una direcció insular sobre reserva de biosfera, i per mitjà d'empleats públics dins la plantilla del Consell que desenvolupen algunes tasques relacionades amb les matèries esmentades.

El Pla Territorial Insular, en la seva versió revisada, continua sent un instrument fonamental, i per això aquesta llei efectua algunes referències a les seves determinacions més concretes i específiques. Però també té limitacions, atesa la seva naturalesa jurídica i les seves finalitats, i és necessària una perspectiva encara més global i integradora, en la qual els postulats de la reserva es facin efectius en la majoria d'àmbits sectorials. D'altra banda, són significatives les limitacions pressupostàries del Consell Insular de Menorca i de les corporacions locals menorquines per finançar programes, projectes i actuacions a multitud d'àmbits i per establir mesures de foment per promoure la recerca i accions i pràctiques particulars. Des del punt de vista polític, s'han anat superant amb el temps les meres declaracions d'intencions, però cal assegurar que la declaració de reserva de biosfera no sigui només un distintiu ambiental de suposada vigència indefinida, amb una concepció manejable de la sostenibilitat dependent del color polític dels governants, i descartar apostes arriscades cap a models i projectes de creixement més favorables a la quantitat que a la qualitat. I, des d'una perspectiva social, la valoració és positiva, però ha resultat difícil retre comptes als ciutadans davant la inexistència d'uns compromisos normatius efectius, tal com es desprèn de les conclusions de l'enquesta de percepció ciutadana sobre els 25 anys de la declaració de la reserva de biosfera de Menorca: "El coneixement de la declaració de reserva de biosfera i la seva valoració positiva s'estén pràcticament a tota la societat menorquina. No obstant això, una part continua sense tenir ben entès què significa ser reserva de biosfera, ja que una part important de la població només la vincula a conservació del paisatge i promoció turística. Tanmateix, és poc coneguda la gestió realitzada per part de les diferents administracions al llarg dels 25 anys".

Així mateix, en l'actual context social, econòmic i ambiental, a Menorca es plantegen noves i ambicioses necessitats de regulació i de gestió, tant en els aspectes de la reserva ja consolidats -ordenació del territori, protecció dels espais naturals, conservació del paisatge, de la biodiversitat i del patrimoni històric, gestió dels residus-, com en els nous reptes que s'han d'afrontar: actuar davant l'emergència climàtica, apostar per l'eficiència energètica i la descarbonització i per un turisme i una mobilitat sostenibles, millorar la gestió dels recursos hídrics i dels sistemes de sanejament, complir els objectius de l'Agenda Urbana Espanyola, preservar la vocació agrària i ramadera del sòl rústic de Menorca, ordenar la costa i el litoral, gestionar el medi marí amb criteris de sostenibilitat, salvaguardar el patrimoni cultural immaterial, potenciar l'educació i la recerca per a la sostenibilitat, millorar la qualitat de l'aire de Menorca o fomentar el model alimentari menorquí, la gastronomia i el consum de productes locals, entre d'altres. Hi ha, en definitiva, un consens en l'àmbit científic sobre la necessitat inajornable d'avançar en la línia del desenvolupament sostenible i que la sostenibilitat es consideri en totes les polítiques, amb l'objectiu també d'avançar en el progrés i el benestar de la població.

La Llei de Menorca Reserva de Biosfera ha de contribuir a resoldre els problemes apuntats i a satisfer aquestes necessitats de regulació i de gestió. A més, amb aquesta llei es pretén complir un dels objectius previstos en el Pla d'Acció d'Ordesa-Viñamala 2017-2025 per a la Xarxa Espanyola de Reserves de Biosfera, com és el de reconèixer i millorar les reserves de biosfera en la legislació estatal i/o autonòmica, incrementar i enfortir el suport de les comunitats autònomes i administracions locals i garantir les actuacions i inversions econòmiques necessàries per part de les administracions per al

compliment dels objectius de cada reserva. Existeix de fet un consens polític unànim sobre la necessitat i l'oportunitat d'aquesta llei i que sigui el Consell Insular de Menorca el que la lideri i impulsi. Així, el 26 de març de 2019, el Parlament de les Illes Balears, en virtut d'una proposició no de llei presentada pel Grup Parlamentari Popular, manifestà -pràcticament per unanimitat (52 vots a favor i 1 abstenció)- "el seu acord per promoure, a la major brevetat possible, i amb els informes previs que resultin necessaris, la redacció d'una llei de la reserva de biosfera de Menorca, en la qual es garanteixi la dotació de recursos econòmics suficients per a l'execució d'inversions públiques i incentius a l'activitat privada, amb la finalitat de complir els objectius de la declaració de Menorca Reserva de Biosfera". Al mateix temps, el Parlament expressà "el seu reconeixement institucional als més de 25 anys de tasca duta a terme per Menorca com a reserva de biosfera; un reconeixement que va especialment dirigit a la societat menorquina, que, amb encert i esforç al llarg de moltes generacions, ha sabut definir un model propi de desenvolupament en què l'equilibri entre les activitats econòmiques, la cohesió social i la preservació dels espais naturals l'han feta mereixedora de la declaració de reserva de biosfera". I el Consell Insular de Menorca, en el ple ordinari del mes de setembre de 2019, acordà per unanimitat de tots els grups polítics exercir la iniciativa legislativa d'elaboració i aprovació de la proposició de llei de la reserva de biosfera per presentar-la davant el Parlament de les Illes Balears dins l'any 2020.

V

En l'exercici d'aquesta iniciativa es compleixen els principis de bona regulació als quals fa referència l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears: necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, simplificació i qualitat. Així, està plenament justificada per les raons apuntades i per les finalitats perseguides i és l'instrument més adient per garantir-ne la consecució. Conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats. Amb l'objectiu de garantir el principi de seguretat jurídica, aquesta llei és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, autonòmic, nacional i de la Unió Europea, i pretén generar un marc normatiu estable, previsible, integrat, clar i de certesa, que en facilita el coneixement i la comprensió. En aplicació del principi de transparència, en aquesta mateixa exposició de motius s'estableixen les finalitats de la llei i se n'explica de manera sintètica l'estructura i el contingut. I per tal de possibilitar la participació ciutadana en la seva elaboració, amb caràcter previ a la redacció de l'avantprojecte de proposició de llei, i en compliment de la previsió continguda a l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, el desembre de l'any 2019 s'obrí un tràmit de consulta prèvia en el qual s'oferí a la ciutadania i a les organitzacions més representatives l'oportunitat de manifestar el seu parer sobre els problemes que es pretenen solucionar amb aquesta llei, la necessitat i l'oportunitat de la seva aprovació, els objectius i les finalitats d'aquesta iniciativa i les possibles solucions alternatives, reguladores i no reguladores. Durant aquest tràmit es van presentar 42 aportacions, tant d'entitats com de particulars, en forma de propostes, valoracions i comentaris. Totes varen ser objecte d'anàlisi detinguda, i la majoria van influir, en major o menor grau, en la formulació del text de la proposició de llei. En aplicació del principi d'eficiència i simplificació, la iniciativa legislativa evita l'establiment de càrregues

administratives innecessàries o accessòries, i racionalitza la gestió dels recursos públics. Finalment, se satisfà el principi de qualitat, atès que es tracta d'un text legislatiu rigorós, meditat, ben redactat i estructurat i coherent.

Aquesta llei no ha pogut agafar com a referent útil cap disposició o instrument de regulació de cap altra reserva integrant de la Xarxa Espanyola de Reserves de Biosfera, ja que com s'ha apuntat abans es caracteritzen per la seva heterogeneïtat. Només la reserva de biosfera d'Urdaibai (País Basc) es regula per una llei, aprovada l'any 1989, que se centra en la zonificació, en el règim d'usos i en els aspectes organitzatius.

Ens trobam, en definitiva, davant una llei particular per a Menorca en tant que reserva de biosfera, que s'inspira en l'esperit d'ambició, il·lusió, compromís i determinació dels promotors de la declaració referit abans i en la fidelitat a la confiança dipositada en el seu moment pel Programa MaB, i per això es considera una llei ambiciosa, que ha de constituir un dels principals referents normatius de l'illa a les properes dècades.

VI

La llei consta de noranta-vuit articles, set disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. Els articles s'estructuren en set títols; el títol II es divideix en tres capítols i quatre seccions, i el títol III, en dotze capítols.

El títol I és el relatiu a les disposicions generals, com ara objecte, finalitats, objectius, àmbit, principis inspiradors o vinculatorietat. La llei té per finalitat consolidar, aprofundir i fer perdurar el model d'ordenació, gestió i desenvolupament sostenible i harmònic de Menorca, protegir-ne el patrimoni natural, paisatgístic, històric, lingüístic i cultural, material i immaterial, actualitzar i renovar el compromís social i el consens polític envers la reserva i perseguir el benestar de la ciutadania. Per fer efectives aquestes finalitats, la llei persegueix uns objectius clars i ambiciosos, recollits a l'article 3. A l'article 4 s'estableix l'àmbit de la llei i la zonificació. Si bé l'àmbit de la reserva de biosfera comprèn tot el territori insular i l'àrea marina que envolta l'illa fins a 12 milles des de les línies de base rectes, l'àmbit d'aquesta llei abasta un espai més reduït, ja que pel que fa a l'àrea marina s'ha de limitar a les aigües costaneres, per respectar les competències de l'Estat. Aquestes aigües costaneres s'estenen fins a una milla nàutica mar endins des de les línies de base rectes, segons l'article 16 bis.1 del text refós de la llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol; s'inclouen dins el sistema d'explotació de Menorca en el marc de la demarcació hidrogràfica de les Illes Balears, als efectes d'una millor gestió i protecció de les aigües, tal com recull la cartografia del Pla Hidrològic de les Illes Balears, i representen una superfície marina superior a la de les aigües interiors, que arriben fins a les línies de base rectes. El fonament de l'extensió d'aquesta llei a les referides aigües es troba en la competència de la comunitat autònoma de les Illes Balears sobre la gestió de la demarcació hidrogràfica de Menorca, d'acord amb l'article 30.8 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

A l'article 5 es determina una llista exhaustiva de principis que, amb una vocació clarament omnicomprendiva de la realitat menorquina, han de ser respectats tant en l'aplicació de la present llei com en l'aprovació i l'aplicació de la resta de normes, disposicions, instruments, plans i programes que afectin l'àmbit de la reserva de biosfera. S'ha considerat convenient establir l'obligació que el Pla d'Acció de la reserva

sigui revisat cada cinc anys, amb el benentès que el pla revisat haurà de contenir uns objectius que permetin continuar avançant en la sostenibilitat d'acord amb els indicadors d'evolució dels valors ambientals. Pel que fa a l'Agència Menorca Reserva de Biosfera, la llei remet a la regulació continguda en els seus estatuts.

VII

El títol II té per finalitat enfortir la capacitat d'intervenció i de decisió del Consell Insular de Menorca en la gestió de matèries que afecten els interessos de Menorca, i assenyalava les funcions que podria assumir i que es podria comprometre a activar a curt i mitjà termini d'acord amb els mecanismes estatutaris previstos. Així, s'han de transferir i/o delegar al Consell Insular de Menorca funcions executives i de gestió sobre forests i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures i sobre recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius i règim general d'aigües, matèries que s'esmenten expressament a l'article 71.1 i 2 de l'EAIB. També s'hi han de transferir i/o delegar funcions executives i de gestió sobre matèries com ara activitats recreatives en aigües interiors, abocaments terra-mar a les aigües territorials de l'Estat corresponents al litoral menorquí, i educació per a la sostenibilitat, que si bé no s'esmenten de manera expressa en el referit article 71 de l'EAIB, es poden entendre implícites en la clàusula general prevista en el seu penúltim paràgraf: "I, en general, qualssevol altres que, dins l'àmbit territorial propi, corresponguin als interessos respectius, d'acord amb les transferències o delegacions que s'estableixin amb aquesta finalitat".

Per mitjà d'aquest canvi ambiciós es podrà enfocar millor la governança per al compliment dels postulats de la reserva de biosfera, i al mateix temps en sortiran beneficiats els ciutadans de Menorca, ja que si s'hi apropa la gestió, es milloraran la transparència i l'accés a la informació pública i es visualitzarà més la responsabilitat política. Com a mostra de rigor, la llei no es limita a assenyalar les matèries genèriques susceptibles de ser transferides/delegades, sinó que en els respectius articles desgrana i detalla en un traç prim la relació de funcions específiques que són susceptibles de ser transferides/delegades atenent la millor solució en termes d'eficàcia i d'eficiència. També es concreten (capítol III) noves funcions sobre ordenació del litoral, matèria que és de competència pròpia dels consells insulars segons l'article 70.13 de l'EAIB, per dotar de més coherència la gestió, i s'introdueix el tràmit de consulta al Consell Insular de Menorca en els procediments de delimitació dels béns de domini públic marítimoterrestre i d'atorgament de les autoritzacions i concessions de la seva ocupació. No es tracta de modificar els procediments previstos a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, cosa que no podria fer aquesta llei, sinó d'introduir el tràmit de consulta del Consell Insular amb caràcter previ a l'emissió dels informes que, segons aquesta Llei 22/1988, correspon emetre a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Totes aquestes noves funcions s'han d'ajustar a la clàusula de tancament prevista a l'article 69 de l'EAIB, i s'ha de tenir en compte que l'article 99.1 de la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars, permet, com a excepció, que l'atribució de competències als consells insulars no es faci simultàniament als quatre consells.

En qualsevol cas, tal com s'especifica a la disposició transitòria primera, l'efectivitat de la transferència de les funcions executiva i de gestió sobre les matèries referides als articles 11 a 21 d'aquesta llei no és immediata, sinó que és un mandat obert que queda condicionat, d'acord amb el que preveu la disposició transitòria sisena de l'Estatut d'Autonomia, a l'acord de la Comissió Tècnica Interinsular, que prendrà la

forma de proposta al Parlament de les Illes Balears, el qual, si així pertoca, aprovarà la transferència mitjançant una llei. El mecanisme especial de finançament de Menorca recollit en el títol VI de la present llei no preveu en cap cas el cost de la transferència/delegació. Aquest s'haurà de determinar en el moment en què aquesta s'efectui.

VIII

Les previsions contingudes en el títol III tenen per finalitat integrar els principis de la reserva de biosfera en la majoria de polítiques sectorials i disposar d'un marc específic que permeti dur a terme una gestió insular i diferenciada de la sostenibilitat. S'ha d'advertir en primer lloc que en aquesta pretensió també ocupa una posició central el Pla Territorial Insular revisat, al qual s'efectuen diverses referències expressives; existeix, per tant, una complementarietat entre el PTI i aquesta llei. En segon lloc, pel que fa a la regulació dels residus, la llei només inclou un article referit a mesures de prevenció, reutilització i disminució dels residus, davant l'abast força complet de la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, i de la concreció del Pla Director Sectorial de Prevenció i Gestió de Residus no perillosos de Menorca. I no s'ha considerat necessari establir cap previsió específica referida a patrimoni històric o pesca, per la suficiència de la normativa respectiva aplicable. En relació amb la pesca, només es preveu, a la disposició addicional tercera, la prioritització de la incorporació del sistema de localització i seguiment d'embarcacions pesqueres de les Illes Balears, regulada en el Decret 10/2019, de 15 de febrer, en les embarcacions pesqueres amb port base a la comunitat autònoma de les Illes Balears que exerceixen la seva activitat en l'àmbit marí de la reserva de biosfera de Menorca.

El capítol I d'aquest títol es reserva a la protecció del paisatge, la biodiversitat i el patrimoni. Pel fet que constitueixen els puntals del vessant conservacionista de la reserva de biosfera, no es poden dur a terme projectes, activitats i actuacions, siguin d'iniciativa pública o privada, que puguin malmetre el patrimoni natural, cultural, històric i etnològic, la biodiversitat o el paisatge, en el marc del que estableixen el Conveni europeu del paisatge, les Directrius de paisatge de Menorca establertes en el Pla Territorial Insular i, si s'escau, l'estratègia de paisatge de Menorca que elabori el Consell Insular de Menorca.

Per la seva part, l'activitat turística constitueix un dels puntals del desenvolupament econòmic de l'illa. Com que conservació i desenvolupament han de coexistir de forma harmoniosa, el model turístic propi de Menorca és el que aposta per un turisme sostenible, responsable i de qualitat, generador de riquesa i de benestar, i per una planificació i ordenació de l'activitat turística que vetllin per la preservació dels valors de l'illa, per la no-superació de la seva capacitat de càrrega i per la perdurabilitat del valor que té com a destinació turística. Amb l'objectiu de consolidar i assegurar aquest model turístic, en el capítol II es preveuen dues mesures: un manament adreçat al Pla Director Sectorial per a l'ordenació del litoral de Menorca recollit en aquesta mateixa llei per tal que estableixi regulacions en la creació de nous punts d'amarrament i d'ancoratge temporal d'embarcacions fora de les zones portuàries, i l'habilitació del Consell Insular de Menorca perquè, si ho considera oportú, limiti l'afluència de vehicles de motor a l'illa de Menorca. Aquesta darrera possibilitat agafa com a referent el model dissenyat per a Formentera per la Llei 7/2019, de 8 de febrer, per a la sostenibilitat mediambiental i econòmica de l'illa de Formentera, i tindria per finalitat

evitar o reduir, principalment en el període d'estiu, els riscos derivats de l'afluència turística excessiva i de la saturació dels espais públics que aquesta comporta. Quedarien exceptuats d'aquesta limitació determinats vehicles, com els de titularitat de persones amb residència a Menorca o de no residents però que siguin propietaris d'un habitatge a l'illa.

Als efectes de la compatibilitat amb la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior, aquestes limitacions i regulacions, que seran proporcionades i no discriminatòries, es consideren justificades per la concurrència de raons imperioses d'interès general referides a la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà i la salut pública, com ara garantir que no s'intensifiqui la pressió sobre el territori, no se superi la capacitat de càrrega de les platges i cales, no es congestioni la xarxa viària i els aparcaments, no s'alteri la qualitat de vida dels residents, no quedi compromesa la capacitat dels sistemes de tractament de les aigües residuals, no se sobrepassi la capacitat de recollida i tractament dels residus, no se sobreexplotin els recursos hídrics, no es perdin el valor i la bona imatge de l'illa com a destinació turística, no se saturi l'oferta d'habitatge a preus raonables per a la població resident, no es malmeti la posidònia, hi hagi més convivència d'usos de la mar i se n'assoleixi un bon estat.

L'Estratègia Menorca 2030 constitueix el full de ruta per descarbonitzar el sistema energètic de Menorca i contribuir a la mitigació del canvi climàtic i a la millora de la qualitat de l'aire. Mitjançant aquesta llei (capítol III), i en un sentit semblant al que fa el Reglament de la Unió Europea sobre la Llei europea del clima respecte de l'objectiu de neutralitat climàtica per a 2050 previst en el Pacte Verd Europeu, es transformen en vinculants els seus objectius respecte de l'horitzó 2030: cobertura per mitjà de fonts renovables d'un 85% de la demanda d'energia elèctrica; reducció del 50% del consum de combustibles fòssils en el transport terrestre; reducció del 30% del consum de combustibles fòssils per a usos tèrmics en els sectors de serveis, residencial i industrial; i reducció del 10% del consum de gasoil B en el sector primari. Això sens perjudici dels objectius més ambiciosos que pugui adoptar el mateix consell o que li venguin imposats des d'instàncies nacionals i internacionals.

Tenint en compte la transcendència que tenen a Menorca les aigües superficials i subterrànies, s'ha considerat necessari reservar el capítol IV a tractar la consecució del bon estat i l'ús eficient dels recursos hídrics i al sanejament de les aigües residuals, qüestions que estan interrelacionades. Però les previsions són limitades, en tant que complementen les nombroses mesures establertes en el Pla Hidrològic de les Illes Balears, així com les recollides en el Pla Territorial Insular. Davant els problemes detectats de contaminació i sobreexplotació dels aqüífers, es remarquen els objectius que han de perseguir els poders públics, com assolir, en el termini més breu possible, i mantenir el bon estat ecològic i químic de les masses d'aigua superficial i el bon estat químic i quantitatiu de les masses d'aigua subterrània, entre molts d'altres. S'estableixen mesures d'estalvi i ús eficient de l'aigua als allotjaments turístics i a les explotacions agràries, com a grans consumidors de recursos que són, i de reutilització d'aigua de pluja a les noves edificacions situades en sòl rústic i les destinades a habitatge unifamiliar. En el capítol del sanejament, es preveu un mecanisme per tal que el Consell Insular de Menorca faci el seguiment del funcionament de les depuradores privades, ja que, tot i que tracten a l'any menys metres cúbics que les depuradores públiques, la xifra és prou important per considerar rellevant portar a

terme un control públic sobre la qualitat de l'efluent depurat i sobre el medi receptor. I s'estableix un altre manament als ajuntaments perquè implantin xarxes de sanejament separatives i sistemes de drenatge urbà sostenible, per tal que només les aigües residuals vagin a les estacions depuradores i les aigües pluvials vagin al medi receptor i se'n garanteixi així la qualitat.

El capítol V reforça la consecució dels objectius de l'Agenda Urbana de Menorca. Com que els objectius estratègics de l'Agenda Urbana Espanyola no tenen caràcter normatiu, en aquesta llei es reflecteixen com a disposició normativa vinculant per a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per al Consell Insular de Menorca i especialment per als ajuntaments de Menorca, a l'empara de les competències exclusives de la comunitat sobre ordenació del territori, urbanisme, habitatge i protecció del medi ambient (article 30.3 i 46 de l'EAIB).

El capítol VI centra l'atenció en el pla director sectorial per a l'ordenació del litoral de Menorca que haurà d'elaborar i aprovar el Consell Insular de Menorca en el termini més breu possible, i que tindrà com a finalitats incrementar la protecció de la seva integritat i racionalitzar les actuacions i els usos que s'hi pretenguin portar a terme atenent les interaccions entre terra i mar, entre d'altres. Aquest pla tindrà la naturalesa jurídica de pla director sectorial de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, i s'estendrà des del límit interior de la zona d'influència prevista en la legislació estatal de costes fins al límit exterior de les aigües costaneres. La capacitat d'intervenció per mitjà d'aquest instrument es fonamenta en les competències que la comunitat autònoma de les Illes Balears i el Consell Insular de Menorca tenen sobre ordenació del territori i del litoral i ve avalada per la STC 149/1991, de 4 de juliol [FD 4 A).d)], que declarà inconstitucional i nul l'article 34 de la Llei de costes. Aquest article atribuïa a l'Administració de l'Estat la potestat d'aprovar normes generals i específiques per a trams determinats de costa que contindrien directrius sobre una sèrie de matèries, com l'establiment de prioritats per atendre demandes d'utilització, localització d'infraestructures i instal·lacions, atorgament de concessions i autoritzacions i règim d'utilització de les platges i seguretat a les zones de bany. La seva inconstitucionalitat es fonamentà en el fet que la competència per aprovar aquestes normes i instruments és autonòmica. Tot això sense perjudici del respecte a les competències de l'Estat en matèria de domini públic marítimoterrestre i de protecció i ordenació de l'espai marítim.

Finalment, els capítols VIII a XII del títol III es dediquen a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de Menorca, a l'educació i la recerca per a la sostenibilitat, a la millora de la qualitat de l'aire de Menorca, als criteris ambientals en la contractació del sector públic i a mesures sobre residus, respectivament. Sens perjudici de l'aplicació de la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, i que el Consell Insular de Menorca hagi d'impulsar la declaració com a béns d'interès cultural immaterial de les manifestacions més representatives d'aquest patrimoni a l'illa, en virtut d'aquesta llei queda salvaguardada la toponímia menorquina, com a manifestació molt significativa del patrimoni cultural immaterial i per la seva utilitat com a eina d'informació geogràfica.

Per altra banda, s'ha d'avançar en l'educació per a la sostenibilitat. Per això, es dirigeix un mandat a l'administració educativa per tal que els centres educatius de Menorca integrin en el projecte curricular del centre respectiu els coneixements, les competències, les actituds i els valors referits a qualsevol dels principis relacionats a

l'article 5 de la llei. I l'administració educativa estudiarà la creació d'un mòdul específic sobre Menorca Reserva de Biosfera en els cicles formatius més relacionats amb la sostenibilitat impartits en els centres de formació professional de Menorca, així com la viabilitat de la implantació de cicles formatius sobre oficis tradicionals, com ara paredador, arader o mestre d'aixa. S'ha de tenir en compte en aquest sentit que el Reial decret 1038/2020, de 24 de novembre, pel qual s'estableixen determinades qualificacions professionals de la família professional d'edificació i obra civil, que s'inclouen en el Catàleg nacional de qualificacions professionals, ha establert la nova qualificació professional de construcció de pedra en sec i preveu diversos mòduls formatius associats.

Un dels pilars bàsics de la xarxa de reserves de biosfera és la recerca i la transferència de coneixement. Sens perjudici de les altres funcions que té encomanades, l'Institut Menorquí d'Estudis ha de liderar la recerca d'excel·lència sobre Menorca Reserva de Biosfera. Pel que fa a la qualitat de l'aire de Menorca, d'acord amb les estadístiques publicades els darrers anys, es constata que a Ciutadella i a la zona de Maó i Es Castell se superen puntualment els nivells d'ozó troposfèric i de partícules en suspensió, mentre que a la zona de llevant es produeixen episodis concrets de concentració d'òxid de sofre, provinents especialment de la central elèctrica i dels bucs presents en el port de Maó. En aquest context, s'estableixen previsions addicionals a les previstes a la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, no solament per prevenir i vigilar la contaminació atmosfèrica i vetllar per tal que la qualitat de l'aire de Menorca es mantengui dins els límits legals establerts, sinó per tal que la població rebi informació periòdica i adequada sobre la qualitat de l'aire especialment a les zones referides.

També es recullen criteris ambientals que s'hauran de tenir en compte en l'adjudicació i l'execució dels contractes del sector públic sempre que tinguin una vinculació amb el seu objecte (contractació pública verda o sostenible), d'acord amb les previsions contingudes a la legislació de contractes del sector públic, i sens perjudici dels criteris específics establerts a la Llei de canvi climàtic de les Illes Balears. S'ha d'advertir que no s'ha pogut establir que l'adhesió del contractista al sistema comunitari de gestió i auditoria mediambiental de la Unió Europea (EMAS) o al sistema de gestió mediambiental UNE-EN ISO 14001:2015 sigui valorat com un criteri d'adjudicació del contracte, ja que solament pot ser un mitjà per acreditar la solvència tècnica. Així es desprèn de l'article 62.2 de la Directiva 2014/24/UE, sobre contractació pública, de l'article 94 de la Llei de contractes del sector públic, i de la doctrina establerta en diversos dictàmens i resolucions de juntes consultives i de tribunals autonòmics de contractació. Tot això sens perjudici de les mesures que, segons la Llei de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, han d'adoptar les administracions de les Illes Balears per a la prevenció, la reutilització i la disminució dels residus, les administracions i els ens del sector públic de Menorca han d'adoptar les mesures previstes en el capítol XII.

IX

El títol IV es reserva a reconèixer per via legislativa el paper rellevant que han tingut, tenen i poden tenir determinades activitats, col·lectius, factors o dinàmiques en la consolidació, l'aprofundiment i la perdurabilitat dels valors de Menorca com a reserva de biosfera, a l'efecte d'integrar esforços per tal d'impulsar-ne la continuïtat i

l'enfortiment. És el cas, entre d'altres, de la contribució dels agricultors i ramaders professionals, així com de les madones, a l'activitat productiva de l'illa i al seu model agroalimentari i la seva important labor en la conformació i la conservació del paisatge rural i del territori, o de la indústria manufacturera i agroalimentària menorquina, així com de l'artesania, a la generació de riquesa i a la producció de productes de qualitat.

Es preveu també el mandat a les administracions competents per afavorir la formació professional agropecuària.

Segons un estudi realitzat sobre el potencial de producció i els fluxos alimentaris a Menorca, a l'illa es consumeixen prop de 78.000 tones d'aliments, de les quals només el 19% són producte autòcton. Davant aquesta dada, amb la finalitat de dinamitzar l'economia insular, de donar valor a la gastronomia i de reduir les emissions de CO₂ a l'atmosfera, les administracions han d'emprendre les polítiques públiques necessàries per fomentar el consum de productes de Menorca entre la població i els sectors escolar, hospitalari, comercial, turístic i de restauració.

D'altra banda, aquestes accions han d'anar també acompanyades de mesures d'impuls del sector industrial estratègic de Menorca, la digitalització i l'impuls de l'R+D+I industrial.

Davant els efectes favorables que per a la recuperació i el manteniment del paisatge rural tradicional de Menorca generen les actuacions desenvolupades pels beneficiaris d'ajuts subscrits en el marc del Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB), s'estableix el manament adreçat al Consell Insular de Menorca de convocar anualment o biennalment els referits ajuts, així com el contingut mínim de les convocatòries. També es fomenta la custòdia del territori mitjançant acords entre entitats de custòdia i propietaris i/o gestors de finques privades o públiques.

La recuperació del pas públic pel Camí de Cavalls i l'establiment del règim jurídic de la seva delimitació, protecció, utilització i policia per la Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca, i pel seu pla especial, constitueixen un triomf de la perseverança de la societat menorquina, i han rebut una resposta molt positiva per com contribueix al gaudi de la natura i el paisatge per part de tots els ciutadans i pel seu potencial com a producte turístic i per a la realització d'activitats lúdiques i esportives. Però al mateix temps s'han anat produint processos erosius en diversos punts del traçat, així com alteracions a la vegetació de l'entorn. En conseqüència, l'actuació administrativa sobre el Camí de Cavalls s'ha de centrar a assegurar-ne l'ús racional i l'adequada conservació, mitjançant l'adopció de mesures de control, seguiment i manteniment, preferentment per mitjà de tècniques tradicionals i, si s'escau, de canvis de traçat.

Finalment, la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera, registrada pel Consell Insular de Menorca, és un distintiu de sostenibilitat que té per finalitat promocionar, destacar i diferenciar determinats recursos, productes, béns i serveis locals, especialment agroalimentaris, artesanals, turístics, culturals i recreatius, entre d'altres, que creen un impacte positiu des del punt de vista mediambiental, cultural, social i econòmic. La regulació de l'autorització d'ús de la marca i dels requisits per a la seva concessió, manteniment i extinció es conté en un reglament aprovat pel Consell Insular de Menorca. En aquesta llei s'estableixen algunes determinacions generals, així com el règim sancionador.

X

El títol V està dedicat a l'autoritat consultiva per a la bona administració de Menorca en tant que reserva de biosfera, un òrgan de caràcter consultiu que té com a funció primordial dictaminar, amb caràcter preceptiu no vinculant, sobre les decisions del Consell Insular en les matèries que tenen més transcendència en la conservació o el deteriorament de la reserva de biosfera. Aquest és un òrgan que, dotat de l'auctoritas que es deriva dels coneixements científics i tècnics de les persones que n'han de formar part, en cap cas no va en detriment de la potestas, que recau, com no pot ser d'una altra manera, en els òrgans de la institució insular, sinó que ha de servir de garantia per als objectius que es pretenen aconseguir amb aquesta llei.

El règim de funcionament d'aquest òrgan consultiu serà aprovat pel ple del Consell Insular a través del corresponent instrument de caràcter reglamentari. No obstant això, i per tal de facilitar-ne la constitució i el funcionament, i mentre no s'aprovi el corresponent reglament, es preveu regular-ne el funcionament mitjançant una disposició transitòria.

XI

En el títol VI, dedicat al règim de finançament, la llei incorpora mesures destinades a garantir la dotació de recursos econòmics suficients per a l'execució d'inversions públiques i l'establiment d'incentius a l'activitat privada, amb la finalitat que es puguin implementar les actuacions previstes en aquesta llei i en els diversos plans i projectes que s'ajustin als principis relacionats a l'article 5. Es recull un mecanisme especial de finançament a través dels pressupostos generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears destinat a garantir la cobertura anual dels costos econòmics i socials derivats de la condició de Menorca com a reserva de biosfera, com també el manament al Consell Insular perquè consignï les corresponents partides pressupostàries de manera suficient i complementària. Així mateix, a part que s'haurà de preveure la incidència que pot tenir en el repartiment del Fons Posidònia l'atribució de noves funcions de gestió al Consell Insular de Menorca, es disposa que els plans de ciència, tecnologia i innovació (CTI) de les Illes Balears hauran de preveure, dins les seves diverses línies d'actuació, la recerca, la tecnologia i la innovació relacionades amb Menorca Reserva de Biosfera.

El darrer títol de la llei, el VII, es refereix al règim sancionador, en el qual s'estableixen previsions sobre la funció inspectora, la protecció de les persones alertadores, la competència de la potestat sancionadora i el procediment sancionador, i es tipifiquen infraccions i es determinen les corresponents sancions. En relació amb l'acció pública en via jurisdiccional, i d'acord amb la STC 15/2021, de 28 de gener, la llei s'ha de limitar a remetre's al que preveuen la legislació sectorial, la legislació sobre dret d'accés a la justícia ambiental i la legislació processal estatal.

Finalment, la llei recull set disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. A la disposició final primera es relacionen les competències de la comunitat autònoma de les Illes Balears sobre la base de les quals s'aprova aquesta llei.

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

És objecte d'aquesta llei l'establiment del règim jurídic de protecció, ordenació i gestió específic de Menorca en tant que reserva de biosfera, declarada per la UNESCO el 7 d'octubre de 1993.

Article 2. Finalitat

La llei té per finalitat consolidar, aprofundir i fer perdurar el model d'ordenació, gestió i desenvolupament sostenible i harmònic de Menorca, protegir-ne el patrimoni natural, paisatgístic, històric, lingüístic i cultural, material i immaterial, i perseguir el benestar i la prosperitat de la ciutadania.

Article 3. Objectius

Són objectius de la llei:

- a) Contribuir de forma activa a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU.
- b) Dotar el Consell Insular de Menorca de més capacitat d'intervenció i de decisió en la gestió de matèries que afecten els interessos de Menorca en tant que reserva de biosfera.
- c) Donar un enfocament específic per a Menorca en les previsions contingudes a les lleis que regulen àmbits sectorials i transversals per portar a terme una gestió singular i diferenciada de la sostenibilitat.
- d) Establir manaments i propostes adreçats a les administracions públiques per tal que, en l'àmbit de les seves competències, orientin les seves polítiques i actuacions futures a enfortir el model de desenvolupament sostenible propi de Menorca i realitzin inversions públiques i promoguin les accions dels particulars.
- e) Promoure el desenvolupament econòmic de Menorca des del respecte als principis de la declaració de reserva de biosfera i segons els preceptes estipulats en aquesta llei, amb l'objectiu de procurar la prosperitat i el benestar de la ciutadania tot afavorint la diversificació de les activitats productives, la modernització i la pervivència de les activitats tradicionals vinculades a l'agricultura i la ramaderia, l'artesania i les indústries de transformació, així com l'articulació d'una oferta turística diversificada de qualitat, desestacionalitzada, sostenible i estructurada a partir de criteris de cooperació i coordinació entre sectors econòmics i amb l'articulació preferent d'un teixit productiu de caràcter local i mesurat d'acord amb la realitat física, ambiental, social i demogràfica de Menorca.
- f) Reforçar, amb caràcter normatiu i/o d'incentius, la consecució dels objectius generals i específics i la implementació de les accions contingudes en el Pla d'Acció de la Reserva de Biosfera de Menorca.
- g) Fer vinculants els objectius de descarbonització de l'Estratègia Menorca 2030 o l'instrument que la substitueixi.
- h) Fer vinculants els objectius de l'Agenda Urbana de Menorca o l'instrument que la substitueixi.

- i) Garantir la dotació de recursos econòmics suficients per al finançament d'actuacions públiques i l'establiment d'incentius a l'activitat privada.
- j) Vetllar pel respecte als principis de cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques amb competències sobre la part terrestre i marina de la reserva de biosfera.

Article 4. Àmbit de la llei i zonificació²

1. Respecte de l'àmbit de la reserva de biosfera de Menorca, que comprèn tot el territori insular i la zona marina que envolta l'illa fins a 12 milles des de les línies de base rectes, que es correspon amb la mar territorial, i fins a una línia equidistant entre Mallorca i Menorca, inclosos els illots situats en aquesta zona marina, aquesta llei és d'aplicació al territori insular i a les aigües costaneres compreses en la referida zona marina. El criteri d'equidistància s'aplicarà només quan les distàncies entre les costes de referència siguin inferiors a les 24 milles.

2. Sens perjudici de les modificacions que es puguin produir en el futur, la zonificació actual de la reserva comprèn les zones nucli, coincidents amb la part terrestre i marina del Parc Natural de S'Albufera d'Es Grau i la reserva marina del nord de Menorca; les zones d'esmoreïment, que tant en l'àmbit terrestre com en el marítim coincideixen amb les àrees naturals d'especial interès (ANEI), la Xarxa Natura 2000, altres espais de sòl rústic protegit i la resta d'espais marins fins a 200 metres de profunditat; i les zones de transició, que comprenen els espais més transformats en els quals es desenvolupa la major part de l'activitat humana, com els nuclis urbans, alguns espais agrícoles, el port de Maó i el dic de Son Blanc de Ciutadella i les seves zones d'influència, així com la zona marítima més exterior de la reserva.

Article 5. Principis inspiradors

1. Els principis que han d'inspirar la protecció, l'ordenació i la gestió de Menorca en tant que reserva de biosfera i el seu desenvolupament sostenible són els següents:

- a) El reconeixement de la singularitat i la identitat pròpia de Menorca en tant que reserva de biosfera i del règim especial que mereix aquesta condició, que s'afegeix a la insularitat com a fet diferencial comú a les altres illes que formen la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) L'atorgament al valuós i ben conservat paisatge natural i cultural menorquí d'un paper central en la configuració de la identitat territorial, en la qualitat de vida dels residents i en la qualitat de l'experiència dels visitants.
- c) La conservació del medi natural, els ecosistemes, la biodiversitat i la geodiversitat, i fer reversibles les alteracions de la seva integritat i equilibri sempre que sigui possible i viable.
- d) La defensa de la conservació, la protecció i la integritat de les platges, les cales i els sistemes dunars de la costa menorquina com un patrimoni públic natural molt preat però fràgil per la pressió d'usos a què està sotmès i especialment sensible als efectes del canvi climàtic.
- e) L'assoliment i el manteniment del bon estat de conservació de la mar i dels ecosistemes marins, i la millora de la gestió dels seus recursos i de les activitats

² Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

- que s'hi desenvolupin d'acord amb l'estratègia de l'economia blava, que generi un balanç equilibrat.
- f) L'assoliment i el manteniment del bon estat de les masses d'aigua subterrània i superficial, reduint la presència de contaminants en els aqüífers, realitzant una gestió i un ús més racionals i eficients dels recursos hídrics, potenciant la reutilització i protegint i millorant les zones humides.
 - g) La protecció, la conservació, l'enriquiment, el foment i la difusió dels béns que integren el patrimoni arquitectònic, històric i etnològic de Menorca, amb una atenció preferent al patrimoni arqueològic.
 - h) La salvaguarda, la promoció, la difusió, el foment i la potenciació de la valoració social i cultural dels diferents elements i manifestacions del patrimoni cultural immaterial propi de Menorca.
 - i) Els principis de no-regressió, de cautela i d'acció preventiva, especialment davant l'execució de projectes, actuacions o intervencions que puguin tenir un impacte significatiu en el paisatge, en els recursos naturals o en el patrimoni natural, històric, arqueològic i etnològic.
 - j) La promoció del desenvolupament econòmic responsable a través de les sinergies entre els sectors econòmics, l'eficiència d'ús dels recursos, l'economia circular, la dinamització i la diversificació, la producció i la distribució baixes en emissions de carboni, l'actualització tecnològica i la innovació, que persegueixi el benestar, la qualitat de vida i la salut dels ciutadans.
 - k) El caràcter estratègic del turisme sostenible, responsable i de qualitat en l'economia de Menorca, generador d'ocupació i de desenvolupament econòmic, d'acord amb una ordenació de l'activitat turística coherent amb els llindars de la capacitat de càrrega de l'illa que es determinin.
 - l) La contribució a la mitigació del canvi climàtic reduint les emissions de gasos amb efecte hivernacle a través d'un canvi de model energètic insular consistent en la reducció de la generació d'energia primària a partir de combustibles fòssils, del progressiu predomini de les energies renovables i de l'estalvi i l'eficiència energètica, com a pilars de l'Estratègia Menorca 2030 de descarbonització de l'illa.
 - m) L'enfortiment de la capacitat d'adaptació als impactes del canvi climàtic.
 - n) La consecució de la sostenibilitat en les polítiques de desenvolupament del medi urbà, per tal que les ciutats i els hàbitats urbans de Menorca siguin més sostenibles, inclusivament, segurs, resilents i intel·ligents des del punt de vista tecnològic.
 - o) La garantia de la millora de la qualitat de l'aire i de la reducció de la contaminació atmosfèrica, per mitjà de la utilització transitòria de combustibles menys contaminants que els actuals a la central tèrmica de Maó fins a considerar-la de suport i emergència, de la implantació de zones de baixes emissions i de la mobilitat elèctrica i sostenible i de la millora del transport públic.
 - p) L'impuls a la reducció de la contaminació lumínica i el manteniment i la millora de la qualitat del cel nocturn de Menorca.
 - q) L'esforç en la reducció de la generació de residus i en l'augment de la recollida separada per incrementar la reutilització, el reciclatge i altres formes de valorització material i energètica.

- r) El reconeixement de la vocació agrària, ramadera i forestal, no residencial ni turística, del sòl rústic de Menorca com un senyal de la seva identitat, i de la contribució dels agricultors i ramaders professionals a l'activitat productiva de l'illa, de la seva important labor en la conformació i la conservació del paisatge i dels valors naturals que alberga el territori, i de la necessitat de vetllar pel manteniment del sector agrari i agroalimentari i de fomentar l'activitat extensiva, sostenible, diversificada i de qualitat.
- s) La potenciació del consum i la producció de productes de l'illa amb la finalitat de dinamitzar l'economia insular i de reduir la petjada ecològica, i la promoció de l'alimentació saludable, sostenible, tradicional i responsable.
- t) El reconeixement de la gastronomia menorquina i la promoció del seu coneixement, pràctica i divulgació i de la seva projecció cap al futur, així com de la gastronomia i del producte de Menorca com a destinació turística.
- u) El reconeixement de la cultura pròpia, arrelada a la societat menorquina, i el compromís de les institucions i els ciutadans de Menorca en la protecció i l'extensió de l'ús de la llengua catalana, pròpia de Menorca, potenciant-ne la valoració social i salvaguardant la riquesa lingüística i les aportacions culturals de l'illa.
- v) El manteniment i la millora del nivell d'estructuració i integració social, de la consciència cívica col·lectiva, de l'associacionisme, del voluntariat i de l'aposta per l'educació i la cultura.
- w) L'aposta per l'educació ambiental i per la promoció i la difusió de l'estudi i de la recerca científica, de la generació de coneixement i de l'aplicació i l'experimentació de la ciència i de la tecnologia, sobre la base dels criteris d'excel·lència i qualitat i al servei del model de la sostenibilitat.
- x) La defensa, la conservació i el coneixement de la xarxa de camins públics i rutes senderistes amb les adaptacions que calguin a la fragilitat de l'entorn i la consideració del Camí de Cavalls com una realitat històrica i cultural recuperada que ha de ser objecte d'un ús racional i d'una conservació, un manteniment i una protecció adequats.
- y) El foment de l'agricultura ecològica i regenerativa aplicant la tecnologia adequada i impulsant la innovació.
- z) Els principis de transparència de l'activitat pública, de responsabilitat i rendició de comptes i de garantia dels drets d'accés a la informació que estigui en poder de les autoritats públiques o en la d'altres subjectes que la tinguin en el seu nom i de participació en els assumptes públics, en el marc del que preveu la normativa aplicable.

2. Aquests principis han de ser respectats tant en l'aplicació d'aquesta llei com en l'aprovació i l'aplicació de normes reglamentàries, disposicions, instruments, plans i programes que afectin l'àmbit de la reserva de biosfera.

Article 6. Efecte vinculant

1. Les determinacions d'aquesta llei vinculen totes les administracions públiques i els ens del sector públic de les Illes Balears i tots els particulars.

2. El Govern de les Illes Balears, en les disposicions generals que promulgui i en les actuacions que dugui a terme referides a matèries que incideixin directament o

indirectament sobre els principis que regeixen aquesta llei, ha de tenir en compte la singularitat de Menorca en tant que reserva de biosfera.

Article 7. El Pla d'Acció de Menorca Reserva de Biosfera

1. El Pla d'Acció de Menorca Reserva de Biosfera ha de contenir els objectius específics de sostenibilitat de Menorca, els programes i les estratègies per aconseguir-los, les fites concretes que s'han d'assolir per a un horitzó determinat i les accions necessàries que s'han d'aplicar per assolir-les. També ha d'incloure indicadors de seguiment que permetin valorar el grau de compliment de cada una de les accions definides, així com dels objectius.

2. L'Agència Menorca Reserva de Biosfera és l'encarregada de formular el Pla d'Acció. Un cop elaborat, ha de ser sotmès a informació pública per un període no inferior a un mes, i l'aprovació definitiva correspon al Ple del Consell Insular de Menorca.

3. El Pla d'Acció s'ha de revisar almenys cada cinc anys, d'acord amb les previsions de l'apartat anterior. El Pla d'Acció revisat ha de contenir uns objectius que permetin continuar avançant en la sostenibilitat d'acord amb els indicadors d'evolució dels valors ambientals.

Article 8. L'Agència Menorca Reserva de Biosfera

1. Corresponen al Consell Insular de Menorca i a l'Agència Menorca Reserva de Biosfera, com a organització especialitzada, les funcions de dirigir, impulsar, tutelar, instar, fomentar i promoure el compliment, per part de totes les entitats públiques i privades i dels particulars, de les finalitats, els objectius, els principis i les determinacions d'aquesta llei i promoure les condicions per fer-la plenament efectiva en els àmbits competencials respectius.

2. La naturalesa, el règim jurídic, les finalitats, les funcions específiques i l'organització de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera són els previstos en els seus estatuts. En qualsevol cas, l'Agència ha de comptar amb un òrgan consultiu que ha de facilitar la participació de totes les administracions públiques que tenen competències sobre l'illa de Menorca i de les entitats privades més representatives en diferents àmbits de l'economia i la societat de l'illa, i amb un òrgan de participació i assessorament de la comunitat científica en la formulació i el desenvolupament de les accions i estratègies.

Article 9. Integració en les xarxes de reserves de biosfera

Menorca Reserva de Biosfera s'integra en la Xarxa de Reserves de Biosfera Espanyoles, que alhora constitueix un subconjunt definit i recognoscible de la Xarxa Mundial de Reserves de Biosfera, conjunt d'unitats físiques sobre les quals es projecta el programa "Persona i Biosfera" (Programa MaB) de la UNESCO. També forma part de la Xarxa Mundial de Reserves d'Illes i Zones Costaneres, en la qual ha de continuar exercint el seu lideratge.

TÍTOL II

ENFORTIMENT DE LA CAPACITAT D'INTERVENCIÓ I DE DECISIÓ DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA EN LA GESTIÓ DE MATÈRIES QUE AFECTEN ELS INTERESSOS DE MENORCA EN TANT QUE RESERVA DE BIOSFERA

CAPÍTOL I

EXERCICI DE LES COMPETÈNCIES DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA AL SERVEI DEL COMPLIMENT DELS OBJECTIUS I LES FINALITATS D'AQUESTA LLEI

Article 10. Exercici de les competències del Consell Insular de Menorca al servei dels objectius i les finalitats d'aquesta llei

El Consell Insular de Menorca ha d'exercir les competències pròpies o delegades o que li siguin transferides o delegades en el futur al servei del compliment dels objectius i les finalitats d'aquesta llei.

CAPÍTOL II

MANAMENT DE LA FUTURA TRANSFERÈNCIA O DELEGACIÓ AL CONSELL INSULAR DE MENORCA DE COMPETÈNCIES I FUNCIONS ESPECÍFIQUES

SECCIÓ 1a

FUTURA TRANSFERÈNCIA O DELEGACIÓ DE LA FUNCIÓ EXECUTIVA I LA GESTIÓ SOBRE DIVERSES MATÈRIES

Article 11. Matèries a transferir o delegar³

1. Per tal de desenvolupar els objectius i les finalitats d'aquesta llei, el Consell Insular de Menorca assumirà, com a resultat del procés de traspàs o delegació, la funció executiva i la gestió sobre les matèries següents relacionades en l'article 71 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, d'acord amb el procediment establert a la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars:

- a) Forests i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures.
- b) Recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius, règim general d'aigües. Aigües minerals, termals i subterrànies.

2. Amb la finalitat de desenvolupar els objectius i les finalitats d'aquesta llei, el Consell Insular assumirà, com a resultat del procés de traspàs o delegació, la funció executiva i la gestió dins el seu àmbit territorial sobre les següents matèries, a l'empara de la clàusula residual prevista en el penúltim paràgraf de l'article 71 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, d'acord amb el procediment establert a la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars:

- a) Espais naturals protegits i biodiversitat, d'acord amb l'establert als articles 14, 15 i 16 d'aquesta llei.
- b) Activitats recreatives en aigües interiors.
- c) Abocaments terra-mar a les aigües territorials de l'Estat corresponents al litoral menorquí.
- d) Educació per a la sostenibilitat.

³ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

3. Les lleis de delegació i de transferència sobre les matèries descrites en els dos punts anteriors establiran, entre d'altres, les funcions que s'especifiquen a les seccions 2a, 3a i 4a d'aquest capítol, que seran exercides pel Consell Insular de Menorca.

SECCIÓ 2a
FUNCIONS ESPECÍFIQUES SOBRE FORESTS I APROFITAMENTS FORESTALS,
VIES PECUÀRIES I PASTURES

Article 12. Funcions específiques sobre forests i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures⁴

1. El Consell Insular de Menorca ha d'exercir les funcions executives següents sobre forests i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures:

- a) Registre de gestors de biomassa vegetal.
- b) Declaració de vedats o reserves de recursos silvestres.
- c) Proposta de declaració de forests d'utilitat pública d'inclusió en el corresponent catàleg.
- d) Signatura de convenis de col·laboració amb propietaris de terrenys particulars en matèria forestal, de diversitat genètica i de recursos naturals.
- e) Realització de campanyes de divulgació i informació.
- f) Coordinació dels plans municipals de gestió forestal.
- g) Promoció de projectes d'investigació, d'instruments de desenvolupament tècnic i de programes de cooperació internacional en matèria de boscos i recursos forestals.
- h) Foment de la innovació i la transferència de coneixement en matèria forestal.
- i) Promoció de l'ús de la biomassa forestal com a font d'energia renovable insular.
- j) Promoció de l'ús ordenat i sostenible dels recursos forestals.

2. La funció executiva dels aspectes descrits al punt 1 d'aquest article es farà sense perjudici d'altres encomanes que en puguin derivar del procés de transferència o delegació competencial.

3. Les funcions a què fa referència el punt 1 d'aquest article es duren a terme sense perjudici de les competències pròpies de l'òrgan forestal de les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en matèria de medi ambient. En aquest sentit, s'ha d'impulsar un mecanisme de col·laboració i cooperació entre administracions.

4. Per aquest motiu es crea el Comitè Tècnic de Coordinació Forestal, en el qual es tractaran, de forma periòdica i amb la finalitat d'establir la màxima col·laboració entre el Consell Insular de Menorca i la conselleria competent en matèria de medi ambient, aspectes d'interès comú referents a l'àmbit forestal.

5. Mitjançant el mecanisme de desplegament corresponent, es regularan la composició i el funcionament del Comitè Tècnic de Coordinació Forestal de la Reserva de Biosfera de Menorca (CTCFRB), que estarà format per representants de l'òrgan gestor de la Reserva de Biosfera de Menorca i de la conselleria competent en matèria de medi ambient. Tindrà caràcter tècnic i paritari.

6. El Consell Insular de Menorca haurà de participar en l'elaboració del Pla Autonòmic de defensa contra incendis forestals.

⁴ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

SECCIÓ 3a
FUNCIONS ESPECÍFIQUES SOBRE RECURSOS I APROFITAMENTS HIDRÀULICS,
CANALS I REGADIUS I RÈGIM GENERAL D'AIGÜES

Article 13. Funcions específiques sobre recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius i règim general d'aigües⁵

El Consell Insular de Menorca ha d'exercir les funcions executives següents sobre recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius, aigües minerals i subterrànies i règim general d'aigües:

- a) Atorgar les concessions i autoritzacions per a la utilització o l'aprofitament del domini públic hidràulic, i resoldre'n la modificació, la renovació, la revisió i l'extinció.
- b) Atorgar les autoritzacions per a l'abocament al domini públic hidràulic o al medi natural d'aigües residuals depurades, i resoldre'n la modificació, la revisió i l'extinció, excepte quan s'hagin inclòs en una autorització o llicència ambiental integrada.
- c) Atorgar les autoritzacions de reutilització, per a usos diversos i per a la recàrrega d'aqüífers, de les aigües residuals depurades.
- d) La construcció, el manteniment, la conservació, el funcionament i el finançament de les EDAR de titularitat pública mitjançant un conveni signat prèviament amb els ajuntaments respectius.
- e) El seguiment, la vigilància i el control de les depuradores privades i de la qualitat dels seus efluents.
- f) La declaració de zones sensibles als efectes d'abocaments.
- g) La vigilància i el control del règim d'explotació dels aquífers de Menorca.
- h) La declaració d'aqüífers sobreexplotats o en risc d'estar-ho i el seguiment de l'estat de les masses subterrànies.
- i) El control dels regadius.
- j) L'aprovació dels estatuts de les comunitats d'usuaris.
- k) L'elaboració d'estudis sobre la reutilització de les aigües depurades.
- l) La conservació, la millora i el manteniment dels torrents.
- m) El règim de policia d'aigües i la incoació, la tramitació i la resolució dels expedients sancionadors en els assumptes previstos en aquesta llei.

SECCIÓ 4a
FUNCIONS ESPECÍFIQUES SOBRE PROTECCIÓ DELS ESPAIS NATURALS,
LA BIODIVERSITAT I EL MEDI MARÍ

Article 14. Participació i coordinació en la gestió dels espais naturals protegits⁶

1. Sense perjudici de la competència autonòmica executiva en matèria d'espais de rellevància ambiental, l'Administració de la comunitat autònoma haurà d'establir mecanismes de cogestió o cogovernança amb el Consell Insular de Menorca per a l'exercici de funcions de gestió en relació amb les zones nucli de la reserva de biosfera.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat 1 d'aquest article, el Consell Insular de Menorca, com a òrgan gestor de la reserva de biosfera, exercirà les funcions següents:

⁵ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

⁶ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

- a) En relació amb la Xarxa Natura 2000, la proposta al Govern de les Illes Balears d'inclusió d'espais en la llista dels llocs d'importància comunitària susceptibles de ser declarats com a zones d'especial conservació i la proposta de declaració de zones d'especial protecció per a les aus.
- b) La subscripció d'acords i convenis amb els titulars de drets sobre els terrenys inclosos en els espais naturals protegits.
- c) L'atorgament de l'autorització necessària per a la utilització d'etiquetes amb el nom de l'espai natural protegit respecte de productes produïts en els espais naturals protegits i en les seves àrees d'influència socioeconòmica, d'acord amb el que preveu l'article 43.3 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- d) La instal·lació de senyals informatius.
- e) La inspecció, la vigilància i el control del règim previst en les normes, els instruments, els plans i les disposicions reguladores de la protecció dels espais naturals.

3. El Consell Insular de Menorca proposarà el director del Parc Natural de S'Albufera d'Es Grau, atesa la seva condició com a zona nucli de la Reserva de Biosfera.

Article 15. Comitè per a la biodiversitat de la Reserva de Biosfera⁷

1. Es crea el Comitè per a la biodiversitat de la Reserva de Biosfera. El Consell Insular de Menorca en farà el desplegament i en determinarà la composició a partir del procediment reglamentari més adient. La seva funció serà la d'assessorar i proposar actuacions a la conselleria del Govern de les Illes Balears competent en matèria de medi ambient, i vetllar per la conservació de les espècies i els hàbitats en l'àmbit de la reserva de biosfera.

2. Això inclou:

- a) La proposta, al Govern de les Illes Balears, de l'establiment de noves espècies silvestres en règim de protecció especial, així com la seva catalogació, descatalogació o canvi de categoria.
- b) L'establiment d'un sistema de control de captures o morts accidentals i, a partir de la informació recollida, l'adopció de les mesures necessàries perquè no tinguin repercussions negatives importants en les espècies incloses en la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial, i perquè es minimitzin en el futur.
- c) El seguiment i el control de les espècies exòtiques invasores o amb potencialitat invasora i la proposta d'establir-les en els catàlegs corresponents.
- d) El seguiment i el control de les espècies domèstiques ferals i/o que impacten de manera important en el medi natural.
- e) La inspecció, la vigilància i el control del règim previst en les normes, els instruments, els plans i les disposicions reguladores de la protecció de la biodiversitat, incloses les referides a la protecció de la posidònia, sense perjudici de les competències de l'Administració General de l'Estat i de la comunitat autònoma.
- f) La preservació i el control de les espècies cinegètiques i no cinegètiques i no protegides, en el marc de la legislació vigent en matèria de medi ambient i de

⁷ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, tret de la catalogació d'espècies silvestres o exòtiques invasores, tot això en el marc de l'article 6 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.

3. El Consell Insular de Menorca ha de remetre anualment a la conselleria competent en matèria de medi ambient del Govern de les Illes Balears la informació necessària sobre protecció de la biodiversitat a l'efecte que aquesta la trameti a l'Administració de l'Estat d'acord amb el que preveu la normativa sobre protecció del patrimoni natural i la biodiversitat.

Article 16. Adopció de mesures per a la protecció de la biodiversitat⁸

1. Entre d'altres, i des dels principis de cooperació i col·laboració amb les administracions públiques i les entitats que treballen per protegir el medi terrestre i marí, i sense perjudici de les competències pròpies de la conselleria del Govern de les Illes Balears en matèria de medi ambient, el Consell Insular de Menorca pot adoptar les mesures següents:

- a) Plans de conservació per a espècies marines amenaçades, en l'àmbit establert per l'article 6.4 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.
- b) Directrius i plans d'ordenació de l'activitat nàutica recreativa i d'altres activitats marítimes.
- c) Promoció d'estudis d'investigació sobre espècies, així com sobre l'impacte de les activitats humanes en les espècies i els hàbitats.
- d) Seguiment del bon estat d'espècies i hàbitats de les reserves marines, així com de la seva gestió.
- e) Pla de vigilància de *Posidonia oceanica*, sense perjudici de les competències de l'Administració General de l'Estat.
- f) Elaboració i posada en marxa d'instruments de gestió dels espais marins protegits, en el marc de l'article 6 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.
- g) Millora del coneixement sobre les espècies invasores i sobre altres qüestions.
- h) Elaboració de les directrius per limitar els abocaments d'aigües residuals des de la terra a la mar.
- i) Programes de sensibilització adreçats a usuaris de platges, empreses de turisme nàuticorecreatiu, així com als sectors pesquer i agrícola i a la societat civil en general.
- j) Assessorament en l'elaboració dels plans de conservació per a espècies terrestres i marines amenaçades.

2. Les mesures que es detallen en l'apartat 1 d'aquest article s'hauran d'exercir a partir del principi de coordinació i col·laboració entre el Consell Insular de Menorca i la conselleria competent en matèria de medi ambient del Govern de les Illes Balears.

Article 17. Autoritzacions d'abocaments a la mar⁹

1. El Consell Insular és el competent per a l'atorgament, la modificació i l'extinció de les autoritzacions d'abocaments de terra a la mar per conducció submarina o emissari submarí, excepte quan aquelles s'hagin inclòs en una autorització o llicència ambiental

⁸ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

⁹ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

integrada, i sens perjudici del preceptiu títol per a l'ocupació del domini públic marítimoterrestre atorgat per l'administració competent.

2. Els titulars d'autoritzacions d'abocament a la mar han de remetre anualment al Consell Insular de Menorca els resultats dels controls de seguiment prevists a l'autorització. Aquests resultats s'han de remetre, igualment, al Comitè Posidònia perquè els conegui. En el cas que dels resultats d'aquests controls i els resultats del programa de seguiment que preveu l'article 10 del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, se'n pugui inferir una afecció a la praderia de posidònia provinent d'un abocament, el Consell Insular ha de requerir el titular de l'abocament perquè efectui les millores necessàries en el tractament de l'efluent per minimitzar-ne l'impacte i, si escau, en el traçat, la longitud i les característiques de l'emissari.

La desatenció a aquest requeriment comporta la imposició de les sancions corresponents.

CAPÍTOL III

FUNCIONS ESPECÍFIQUES SOBRE ORDENACIÓ DEL LITORAL

Article 18. Elaboració i aprovació dels instruments d'ordenació del litoral

El Consell Insular de Menorca, en el marc de les seves competències, ha d'elaborar, tramitar i aprovar els instruments d'ordenació del litoral previstos en la legislació de costes, en la normativa autonòmica i en aquesta llei.

Aquests instruments poden abastar tant la zona de domini públic marítimoterrestre, com la resta d'espais litorals privats. L'abast i el contingut del pla director sectorial per a l'ordenació del litoral s'ha d'ajustar al que preveu l'article 41 d'aquesta llei i al Pla Territorial Insular.

Article 19. Control de les obres, instal·lacions i activitats permeses a la zona de servitud de protecció

És competència del Consell Insular de Menorca el control de la realització d'obres, instal·lacions i activitats permeses a la zona de servitud de protecció prevista a la legislació de costes, bé a través de l'atorgament d'autoritzacions o de la recepció de les declaracions responsables, sigui quina sigui la classificació del sòl dels terrenys gravats per la referida servitud, així com l'exercici de la funció inspectora i de la potestat sancionadora inherents a aquestes actuacions.

Article 20. Consulta al Consell Insular de Menorca en els procediments de delimitació del domini públic marítimoterrestre

En els procediments de delimitació del domini públic marítimoterrestre prevists a la normativa de costes, els informes que l'Administració de la comunitat autònoma emeti han d'anar precedits de la consulta al Consell Insular de Menorca, per un termini de quinze dies, sigui quina sigui la classificació del sòl dels terrenys afectats per la delimitació.

Article 21. Consulta al Consell Insular de Menorca en els procediments d'atorgament d'autoritzacions i concessions d'utilització i ocupació del domini públic marítimoterrestre

En els procediments de tramitació de les sol·licituds d'autoritzacions i concessions d'utilització i ocupació del domini públic marítimoterrestre prevists a la normativa de costes, els informes que l'Administració de la comunitat autònoma emeti han d'anar precedits de la consulta al Consell Insular de Menorca, per un termini de quinze dies, amb la finalitat de comprovar l'adequació del projecte als criteris establerts en el pla d'ordenació del litoral i de la costa.

TÍTOL III GESTIÓ ESPECÍFICA I DIFERENCIADA DE LA SOSTENIBILITAT

Article 22. Marc legal específic de la sostenibilitat

A part de la regulació referida als diversos àmbits sectorials i mecanismes transversals continguda en els tractats internacionals signats i ratificats per l'Estat espanyol, en el dret de la Unió Europea, en les normes estatals i autonòmiques dictades per la comunitat autònoma de les Illes Balears, en els plans directors sectorials i en el Pla Territorial Insular de Menorca, són d'aplicació a l'àmbit de la reserva de biosfera les disposicions contingudes en els següents capítols i articles, amb la finalitat de dotar d'un marc específic que permeti dur a terme una gestió singular i diferenciada de la sostenibilitat.

CAPÍTOL I PROTECCIÓ DEL PAISATGE, LA BIODIVERSITAT I EL PATRIMONI

Article 23. Protecció del paisatge, la biodiversitat i el patrimoni davant els projectes d'iniciativa pública o privada

En l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, els projectes, les activitats i les actuacions, siguin d'iniciativa pública o privada, que puguin afectar el patrimoni natural, cultural, històric i etnològic, la biodiversitat o el paisatge, es sotmetran a la normativa en matèria de paisatge, a les Directrius del paisatge o, si escau, a l'Estratègia de Paisatge de Menorca que elabori el Consell de Menorca, de manera que les administracions i els ens del sector públic de les Illes Balears comprovaran que es compleixen aquestes directrius i estratègia en la tramitació dels corresponents projectes i autoritzacions de la seva competència.

Article 24. Espais d'accés restringit

1. El Consell Insular de Menorca, per tal d'evitar que es produeixin danys o aglomeracions en determinats espais de rellevància ambiental, patrimonial i paisatgística, i mitjançant un acord de ple, pot acordar limitar-hi temporalment l'accés i el trànsit de persones, la practica de determinades activitats o l'afluència de vehicles de motor, amb excepció dels vehicles autoritzats. Els vehicles autoritzats per accedir als esmentats espais, dedicats al transport públic de viatgers, hauran de ser prioritàriament de baixes emissions.

2. L'acord corresponent s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i ha de tenir una difusió adequada en els mitjans de comunicació.

Article 25. Caça i pesca fluvial

1. El Consell Insular de Menorca ha d'aprovar, en un termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, un reglament que reguli les vedes i els recursos cinegètics i de pesca fluvial de Menorca, d'acord amb el que es preveu en aquesta llei i en la normativa vigent.

2. Queda prohibida per raó de localització la pràctica de l'activitat cinegètica en qualsevol modalitat a illots, penya-segats costaners, zones humides, sistemes dunars i altres béns de domini públic marítimoterrestre, penya-segats interiors, fons de barrancs i en l'àmbit dels elements protegits com a patrimoni històric. En tot tipus de terrenys cinegètics, es prohibeix qualsevol modalitat de caça amb arma de foc a menys de 50 metres dels referits espais.

3. Sens perjudici de l'establert en l'apartat anterior, per practicar la caça i la pesca fluvial a la resta d'espais naturals protegits hom s'ha d'atendre a allò que disposin els corresponents plans d'ordenació i de gestió dels espais respectius i la normativa de protecció del patrimoni natural i la biodiversitat.

4. El departament competent en matèria de caça i pesca fluvial del Consell Insular de Menorca ha de mantenir un banc de dades relatiu a la distribució geogràfica de les espècies objecte de caça o pesca fluvial, dimensions de les poblacions i volum de les captures, així com de les seves respectives tendències, i ha de fomentar la recerca per a la protecció, la gestió i l'explotació sostenible de totes les espècies. Després de cada temporada de caça i abans de l'inici de la següent, s'ha d'elaborar un informe detallat sobre les captures realitzades.

5. En el termini de tres anys comptadors des de l'entrada en vigor de la present llei, quedarà prohibit l'ús de munició de plom a totes les zones de la Xarxa Natura 2000 catalogades com a ZEPA.

CAPÍTOL II LA PRESERVACIÓ DEL MODEL TURÍSTIC DE MENORCA

Article 26. Estratègia de desenvolupament turístic sostenible

1. El foment, la planificació, l'ordenació i el desenvolupament de l'activitat turística s'han de dur a terme d'acord amb el model turístic de Menorca i la seva estratègia de desenvolupament turístic, que vetllen per la conservació del paisatge i del patrimoni natural i cultural, per la no-superació de la capacitat de càrrega turística, per la perdurabilitat del seu valor com a destinació turística i per la consecució del benestar social, econòmic i cultural de la població menorquina, treballant de forma coordinada entre tots els agents turístics, disminuint l'estacionalitat i promovent la investigació.

2. L'estratègia de desenvolupament turístic de Menorca ha de tenir en compte les previsions contingudes en aquesta llei i en el Pla Territorial Insular, així com els objectius, les estratègies, les tàctiques i les accions que formula el Pla de Desenvolupament Turístic de Menorca.

Article 27. Regulació de nous punts d'amarrament i ancoratge

El Consell Insular de Menorca, en l'àmbit de les seves competències i a través del Pla Director Sectorial per a l'Ordenació del Litoral previst en aquesta llei, regularà la creació de nous punts d'amarrament i d'ancoratge temporal d'embarcacions amb la finalitat de contribuir a impedir la superació de la capacitat de càrrega nàutica de les platges i cales; protegir la posidònia d'acord amb les prescripcions que estipula l'article 8 del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de *Posidonia oceanica* a les Illes Balears; mantenir la convivència d'usos dels béns de domini públic marítime-terrestre; i assolir el bon estat de la mar. En aquest sentit, no es permetrà ampliar els punts d'amarrament i d'ancoratge temporal fora de les zones portuàries, sens perjudici de la necessitat de millorar les condicions de dipòsit i avarada de les embarcacions i de la possibilitat d'executar projectes de reordenació dels punts ja existents que tenguin per finalitat millorar les condicions ambientals i l'entorn natural.

Article 28. Limitació de l'afluència de vehicles de motor a l'illa de Menorca

1. Per tal d'ordenar els fluxos turístics, evitar el risc de saturació dels espais públics, reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle així com l'impacte excessiu de la mobilitat motoritzada sobre de la xarxa viària principalment en el període estival, el Ple del Consell Insular de Menorca pot determinar, amb caràcter anual o biennal:

- a) La limitació de l'entrada a Menorca de tot tipus de vehicles de motor, com també la circulació d'aquests vehicles per la xarxa viària de l'illa, inclòs l'estacionament, en el període que es defineixi i amb les excepcions que reglamentàriament s'estableixin. En dites excepcions caldrà donar preferència als vehicles de zero emissions.
- b) El sostre màxim de vehicles que pot circular per l'illa en el període definit. A aquest efecte pot permetre la circulació d'un nombre màxim de vehicles de motor, per a un nombre de dies concret, les persones usuàries dels quals ho sol·licitin amb l'antelació que es fixi.
- c) El nombre màxim de vehicles de motor destinats a lloguer sense conductor que pot entrar anualment a l'illa per a la seva comercialització, tot respectant el sostre de vehicles establert en l'apartat anterior i per als períodes de limitació definits; i prioritant en tot cas un percentatge mínim de vehicles zero emissions a l'hora d'autoritzar-ne la circulació.

2. En tot cas, els vehicles als quals es permet l'entrada i la circulació per l'illa de Menorca en el període de limitació que s'estableixi han de portar obligatòriament, en un lloc visible, l'acreditació expedida pel Consell Insular de Menorca, amb l'abonament previ, si escau, de la taxa corresponent.

A l'efecte del que disposa el paràgraf anterior, correspon al Consell Insular de Menorca establir i distribuir el distintiu o l'element gràfic que permeti identificar els vehicles amb acreditació per a l'entrada i la circulació. Així mateix, ha de determinar el procediment telemàtic adequat per facilitar l'obtenció de l'acreditació a què es refereix aquest article.

3. A fi de donar resposta al potencial augment de demanda de mobilitat no satisfeta per causa de les limitacions establertes, el Consell de Menorca adoptarà les mesures pertinents per reforçar els serveis de transport públic col·lectiu i els modes de mobilitat no motoritzada; així com establir el nombre de títols habilitants per als

serveis de taxi i vehicles de lloguer amb conductor adients, en el marc previst en la normativa aplicable d'ordenació dels transports terrestres.

CAPÍTOL III

CONTRIBUCIÓ AL COMPLIMENT DELS OBJECTIUS DE L'ESTRATÈGIA MENORCA 2030, DE DESCARBONITZACIÓ DE L'ILLA

Article 29. L'Estratègia Menorca 2030

L'Estratègia Menorca 2030 constitueix el full de ruta per descarbonitzar el sistema energètic de Menorca. Estableix les prioritats de la política energètica, les accions que s'han de portar a terme i les vies de col·laboració, suport i finançament. Té com a objectius generals situar l'illa al capdavant en l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i l'ús d'energies netes; dinamitzar l'economia local vinculada al canvi de model energètic; i servir com a referent per a altres zones de la Unió Europea, amb la necessària implicació dels actors econòmics i professionals i del món científic i acadèmic, i amb la participació ciutadana.

Article 30. Efecte vinculant dels objectius de l'Estratègia Menorca 2030

1. Les administracions públiques i els ens del sector públic de les Illes Balears han de vetllar conjuntament perquè s'avanci progressivament a fi que l'any 2030 s'aconsegueixin els objectius específics següents, plasmats a l'Estratègia Menorca 2030, sense perjudici dels objectius més ambiciosos que pugui adoptar el Consell Insular de Menorca o que li venguin imposats d'instàncies nacionals i internacionals:

- a) Cobrir per mitjà de fonts renovables el 85% de la demanda d'energia elèctrica.
- b) Reduir el 50% del consum de combustibles fòssils en el transport terrestre respecte dels índexs corresponents a l'any 2013.
- c) Reduir el 30% del consum de combustibles fòssils per a usos tèrmics en els sectors serveis, residencial i industrial respecte dels índexs corresponents a l'any 2013.
- d) Reduir el 10% del consum de gasoil B en el sector primari respecte dels índexs corresponents a l'any 2013.

2. Per aconseguir aquests objectius es potenciarà la incorporació de sistemes de xarxes intel·ligents i la incorporació de tecnologia digital, l'automatització i la gestió de la demanda per integrar l'energia renovable distribuïda a les xarxes. Seran aplicables les previsions d'aquesta llei i les corresponents normes i mesures d'incentiu i foment d'àmbit europeu, nacional, autonòmic i local.

3. Quan s'arribi a l'horitzó temporal de 2030, el Consell Insular de Menorca haurà de fer públic un balanç sobre el grau de compliment dels objectius marcats a l'apartat 1 anterior, i s'hauran de renovar o establir-ne de nous per períodes de deu anys en el marc de les obligacions generals que es determinin a la Unió Europea.

Article 31. Oficina de l'Energia Menorca 2030

1. L'Oficina de l'Energia Menorca 2030 té per objectiu, com a agent facilitador, impulsar l'aplicació de l'Estratègia Menorca 2030.

2. Les funcions de l'Oficina respecte de particulars, empreses, professionals i entitats públiques són les següents:

- a) Actuar com a interlocutor i centre de referència de totes les qüestions relacionades amb l'Estratègia Menorca 2030.
- b) Prestar assessorament informatiu sobre la implantació de mesures d'estalvi i d'eficiència energètica, instal·lacions d'energia renovable, mobilitat elèctrica, consum energètic, contractes de subministrament i d'altres.
- c) Prestar assessorament legal, administratiu i tècnic sobre la implantació d'instal·lacions d'autoconsum.
- d) Prestar assessorament informatiu sobre convocatòries d'ajuts i subvencions relacionades amb la implantació d'instal·lacions d'energia renovable, rehabilitació d'edificis, eficiència energètica, mobilitat lliure d'emissions, lluita contra el canvi climàtic i d'altres.
- e) Obrir convocatòries d'ajuts i subvencions en instal·lacions d'energies renovables estratègiques, així com complementar línies en instal·lacions d'energies renovables obertes per altres administracions, sempre que els beneficiaris siguin persones físiques o petites empreses, preferentment de capital local.
- f) Fer les tasques de finestra de tramitació de les peticions d'instal·lacions d'autoconsum i de les subvencions de la ciutadania davant el Consell Insular i el Govern de les Illes Balears en matèria d'energia i canvi climàtic.
- g) Donar assistència i suport tècnic als ajuntaments en la tramitació de projectes, ajuts i subvencions.
- h) Fomentar les comunitats energètiques com a formes cooperatives de producció i consum d'energia.
- i) Organitzar activitats de formació en matèria energètica.
- j) Prestar assessorament informatiu sobre la reducció de la contaminació lumínica.
- k) Dur a terme actuacions de sensibilització, divulgació i difusió, adreçades a la ciutadania i a les empreses, relacionades amb l'Estratègia Menorca 2030.
- l) Impulsar l'execució de projectes relacionats amb l'Estratègia Menorca 2030 i presentar candidatures a projectes finançables.
- m) Generar informes de seguiment del compliment dels objectius de l'Estratègia Menorca 2030.
- n) Dur a terme altres funcions que puguin contribuir a fer efectius els objectius plasmats a l'Estratègia Menorca 2030 i a les corresponents disposicions aplicables.

Article 32. Garantia de l'origen renovable de l'energia consumida per les administracions de Menorca

Les administracions públiques i els ens del sector públic de Menorca, en la mesura que sigui possible i amb excepció dels generadors d'emergència en serveis essencials, s'han d'abastir d'energia elèctrica renovable a través d'instal·lacions d'autoconsum o de contractes amb productors d'energia renovable. Aquestes entitats han de preveure la substitució progressiva dels equipaments ubicats en edificis de la seva titularitat que facin ús d'energies fòssils per altres que funcionin amb energies d'origen renovable.

CAPÍTOL IV

GESTIÓ EFICIENT DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

Article 33. Objectius referits al bon estat de les aigües superficials i subterrànies

A fi de garantir el bon estat qualitatiu i quantitatiu de les aigües superficials i subterrànies de l'illa, les polítiques dels poders públics, independentment de qui en tengui les competències en cada cas, s'han d'aplicar d'acord amb els objectius següents, en el marc de la regulació comunitària, estatal, autonòmica, insular i municipal, i en particular de la planificació hidrològica vigent en cada moment:

- a) Assolir, en el termini més breu possible, el bon estat ecològic i químic de les masses d'aigua superficial i el bon estat químic i quantitatiu de les masses d'aigua subterrània, i mantenir-los.
- b) Garantir la protecció adequada dels aqüífers, la recuperació de les zones sobreexplotades i la reducció progressiva de la concentració als aqüífers de qualsevol contaminant derivada de l'activitat humana.
- c) Garantir la qualitat i la quantitat de l'aigua subministrada per a cada ús.
- d) Garantir l'equilibri sostenible entre l'extracció dels recursos de l'aqüífer i la seva recàrrega.
- e) Regular l'explotació dels aqüífers afectats per la intrusió salina amb la finalitat de recuperar el seu bon estat qualitatiu.
- f) Fomentar l'estalvi en el consum d'aigua mitjançant la promoció de mesures tècniques, polítiques i econòmiques que incentivin el consum raonable i en penalitzin l'ús desmesurat. El Consell Insular, en coordinació amb els ajuntaments, promourà la redacció d'un pacte per l'aigua on s'establiran les limitacions necessàries respecte de l'ús dels recursos hídrics de l'illa per garantir l'equilibri entre l'extracció i la recàrrega dels aqüífers.
- g) Potenciar la regeneració i la reutilització de les aigües residuals depurades, impulsant la col·laboració pública amb la gestió de les comunitats de regants i incorporant sistemes de tractament adequats per a l'efectiu tancament del cicle de l'aigua.
- h) Prevenir el deteriorament i protegir i millorar l'estat dels ecosistemes aquàtics i de les zones humides.
- i) Promoure la difusió i la transparència de tota la informació tècnica, econòmica i ambiental del cicle integral de l'aigua, i fer-la accessible a la ciutadania.
- j) Impulsar comunitats d'usuaris dels aqüífers de Menorca per crear mecanismes de col·laboració i participació en les iniciatives de gestió dels recursos hídrics.
- k) Fomentar l'aprofitament directe de l'aigua de pluja en la rehabilitació i la nova construcció d'edificis i instal·lacions de titularitat pública i privada.
- l) Assegurar la recuperació i el bon estat de les aigües costaneres.
- m) Garantir la recuperació de costos en la gestió del cicle integral de l'aigua i aplicar el principi de "qui contamina, paga".

Article 34. Reducció de les pèrdues d'aigua en les xarxes de distribució

1. Els titulars i els gestors del servei, amb independència de la seva naturalesa pública, privada o mixta, han de portar a terme les accions adients per tal de reduir al mínim possible les pèrdues d'aigua en les xarxes d'abastament d'aigua potable en baixa com a servei públic de la seva titularitat. A aquest efecte, l'entitat pública o privada encarregada de prestar el servei ha de revisar les xarxes, substituir les que

estiguin en mal estat i dotar-se de dispositius de mesura que puguin detectar amb facilitat els trams amb pèrdues. En tot cas, el percentatge de pèrdues no pot superar el que estableixi la planificació hidrològica vigent.

2. En cas d'urbanitzacions amb xarxes d'abastament d'aigua no rebudes pels ajuntaments, les entitats titulars -o prestadores- són les responsables de portar a terme les actuacions esmentades en el punt anterior, sota supervisió dels ajuntaments.

Article 35. Mesures d'estalvi i ús eficient de l'aigua en allotjaments turístics

En cas de construcció de nous habitatges i allotjaments turístics, de reforma integral o ampliació dels ja existents, de canvi d'ús d'edificis per destinar-los a allotjaments turístics, inclosos els allotjaments rurals i els hotels de ciutat, i de construcció d'habitatges residencials en règim d'allotjament turístic, s'han d'implantar les mesures d'estalvi i ús eficient de l'aigua que preveu el Pla Territorial Insular.

Article 36. Mesures d'estalvi i ús eficient de l'aigua en zones verdes públiques i privades

S'ha de potenciar la construcció de segones xarxes d'aigua en els municipis. Les noves construccions i els projectes de millora d'infraestructures públiques incorporaran una xarxa alternativa a la xarxa d'aigua potable per a la distribució d'aigua regenerada o procedent de cisternes públiques fins als grans consumidors per a usos no potables com a reg de jardins, neteja de vials i altres usos ornamentals o esportius, entre d'altres. Els particulars podran sol·licitar la pertinent escomesa d'aigua per a usos complementaris als convencionals.

Article 37. Ús eficient de l'aigua en les explotacions agràries

1. Sens perjudici de les mesures de foment previstes en la planificació hidrològica vigent referides a la modernització dels sistemes de reg, a la reutilització d'aigües regenerades, a l'aprofitament d'aigües pluvials o a l'aplicació de pràctiques contra la contaminació difusa, les explotacions agràries han de fer un ús eficient de l'aigua. En aquest sentit, només es poden declarar i registrar nous cultius de regadiu si s'utilitzen exclusivament aigües pluvials o aigües residuals depurades o regenerades i es fan servir sistemes de reg eficients. S'ha d'evitar en tot cas el reg per aspersió a cel obert en les hores de màxima insolació entre els mesos de maig i setembre, ambdós inclosos, a excepció de regs puntuals de suport en cas de sequera i sempre que es faci amb aigües pluvials o aigües residuals depurades o regenerades.

2. Queden exempts de les prescripcions anteriors els cultius d'horta o llenyosos, que en tot cas han de fer servir sistemes de reg eficients.

Article 38. Gestió eficient de les xarxes de sanejament

1. Els titulars i els gestors del servei, amb independència de la seva naturalesa pública, privada o mixta, han de portar a terme les accions adients per tal de reduir al mínim possible les pèrdues d'aigua en les xarxes de sanejament. A aquest efecte, l'entitat encarregada de prestar el servei ha de revisar les xarxes, substituir les que estiguin en mal estat i dotar-se de dispositius de mesura que puguin detectar amb facilitat els trams amb pèrdues. En tot cas, el percentatge de pèrdues no pot superar el que estableixi la planificació hidrològica vigent.

2. Les xarxes de sanejament de nova construcció han de garantir una correcta separació de les aigües pluvials i residuals en origen, precepte que s'ha d'aplicar a la renovació de les xarxes unitàries o mixtes existents.

3. S'ha de fomentar l'aprofitament de les aigües pluvials i la implantació de sistemes de drenatge urbà sostenible per tal d'evitar l'escorrentia superficial i afavorir la infiltració i la recàrrega dels aquífers.

4. Les xarxes de sanejament han de disposar de sistemes de retenció de contaminants, com ara sediments, hidrocarburs o residus sòlids, a fi de minimitzar l'afecció al medi.

5. Tant als edificis de nova construcció, com quan s'executin reformes integrals, s'ha de fomentar l'aprofitament de les aigües pluvials i evitar que es mesclin amb les aigües residuals abans de la connexió a la xarxa de sanejament.

6. Les administracions municipals, insular o autonòmica, segons el cas i la distribució competencial, han de supervisar el compliment d'aquestes mesures.

7. Totes les administracions, en l'àmbit de les seves competències, hauran de controlar la qualitat de l'aigua residual a la xarxa de sanejament i/o a l'entrada a les instal·lacions de tractament, d'acord amb les previsions de les ordenances municipals, els reglaments i la planificació hidrològica vigents, així com establir les mesures pertinents per assolir els objectius marcats per la normativa a tal efecte.

Article 39. Gestió eficient de les instal·lacions de tractament

1. Amb la finalitat de dur un control efectiu i periòdic del funcionament de les instal·lacions de tractament d'aigües residuals existents a Menorca, ja siguin de titularitat privada com de titularitat pública, i minimitzar l'afecció dels seus efluents en el medi, els titulars d'aquestes instal·lacions han de remetre anualment als ajuntaments respectius i al Consell Insular un informe en el qual consti, com a mínim, el cabal d'aigües residuals tractades, els resultats dels controls analítics fets i el cabal d'aigües residuals reutilitzades, si n'és el cas. L'informe esmentat s'haurà de remetre dins el primer trimestre de l'any.

2. La periodicitat dels controls analítics, així com els paràmetres a controlar, han de ser, com a mínim, els que estableixin la normativa sectorial i la planificació hidrològica vigent.

3. Les instal·lacions de tractament d'aigües residuals a les quals es refereix l'apartat 1 d'aquest article són les dissenyades amb una capacitat igual o superior a 12 habitants equivalents, independentment que siguin de titularitat privada o pública i que tractin aigües residuals domèstiques, industrials o de qualsevol altra activitat econòmica.

4. La informació relativa al funcionament de les instal·lacions a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article ha de ser accessible a la ciutadania.

5. Les administracions municipals, insular o autonòmica, segons el cas i la distribució competencial, han de supervisar el compliment d'aquestes mesures.

CAPÍTOL V

CONTRIBUCIÓ AL COMPLIMENT DELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA DE MENORCA

Article 40. L'Agenda Urbana de Menorca

1. L'Agenda Urbana de Menorca es concep com el conjunt d'actuacions i polítiques públiques, inclòs un pla d'acció, que s'han de posar en pràctica per aconseguir que les ciutats, els pobles i els hàbitats urbans de Menorca siguin més sostenibles, inclusivament, segurs, resilents i intel·ligents tecnològicament parlant, d'acord amb les directrius establertes a la Nova Agenda Urbana de les Nacions Unides, a l'Agenda Urbana de la Unió Europea i a l'Agenda Urbana Espanyola.

2. En aquest marc, l'Agenda Urbana de Menorca ha de complir els objectius estratègics següents:

- a) Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.
- b) Evitar la dispersió urbana i revitalitzar les ciutats i els hàbitats urbans existents.
- c) Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.
- d) Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
- e) Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.
- f) Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat territorial.
- g) Impulsar i afavorir l'economia urbana.
- h) Fomentar l'accés a l'habitatge.
- i) Fomentar la innovació digital.
- j) Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

Article 41. Efecte vinculant dels objectius de l'Agenda Urbana de Menorca

1. Les administracions públiques i els ens del sector públic de les Illes Balears, el Consell Insular de Menorca i especialment els ajuntaments de Menorca, amb la participació de la ciutadania i dels actors privats, atenent els principis inspiradors establerts a l'article 5 d'aquesta llei i d'acord amb les determinacions contingudes en el Pla Territorial Insular, han d'impulsar la implementació coordinada dels instruments i les actuacions que siguin necessaris per materialitzar els objectius estratègics de l'Agenda Urbana de Menorca que es reflecteixen a l'article anterior.

2. Els indicadors de seguiment i avaluació associats als objectius estratègics i específics són els que preveuen les respectives agendes urbanes i, si escau, el pla d'acció que haurà de ser aprovat pel Consell Insular de Menorca.

CAPÍTOL VI

ORDENACIÓ DE LA COSTA I DEL LITORAL

Article 42. El Pla director sectorial per a l'ordenació del litoral¹⁰

1. El Consell Insular de Menorca, en el marc de les seves competències, ha d'elaborar i aprovar un pla director sectorial per a l'ordenació del litoral que s'estengui des del límit interior de la zona d'influència prevista en la legislació estatal de costes fins al límit exterior de les aigües costaneres, definides per la legislació estatal d'aigües. Quedarà fora del seu àmbit la zona de servei del port de Maó.

¹⁰ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

2. El Pla director sectorial per a l'ordenació del litoral tindrà com a finalitats incrementar la protecció de la seva integritat; racionalitzar les actuacions i els usos que s'hi pretenguin portar a terme atenent les interaccions entre terra i mar i la no-superació de la capacitat de càrrega de les platges, les cales i els espais marins; garantir la conservació efectiva de la posidònia; aconseguir i mantenir el bon estat ambiental i ecològic del medi marí; garantir l'ús públic dels béns de domini públic marítimoterrestre i evitar els conflictes que es puguin produir; i prevenir i reduir els abocaments de residus i substàncies de terra al medi marí. Les seves determinacions seran vinculants per a les intervencions d'iniciativa privada i per a les decisions que adoptin les administracions públiques competents, sense perjudici de les competències de l'Estat en matèria de domini públic marítimoterrestre i de protecció i ordenació de l'espai marítim.

3. El Pla director sectorial per a l'ordenació del litoral haurà de contenir les determinacions necessàries per satisfer les seves finalitats i, a part de les assenyalades en el Pla Territorial Insular, les següents:

- a) Ordenació dels ancoratges.
- b) Determinació de la capacitat de càrrega de les platges i cales i de les seves aigües costaneres, així com d'altres espais costaners i litorals en els quals es prevegi una important afluència de persones o d'embarcacions.
- c) Si escau, criteris addicionals als establerts al Decret 25/2018, de 27 de juliol, o la norma que el substitueixi, per a la implantació d'instal·lacions d'ancoratge de baix impacte sobre fons de posidònia, així com la catalogació de praderies d'alt valor i de praderies a regular addicionals a les catalogades en l'esmentat decret.
- d) Criteris i prioritats per resoldre les sol·licituds d'atorgament de noves concessions d'ocupació dels béns de domini públic marítimoterrestre i de pròrroga de les concessions vigents, inclosos els criteris de gradació dels terminis màxims d'atorgament i pròrroga.
- e) Criteris de distribució i limitació d'instal·lacions i serveis de temporada a les platges.
- f) Activitats susceptibles de ser autoritzades a les platges com a conseqüència de les festes de rellevància local, d'esdeveniments esportius, culturals d'interès general amb repercussió turística o altres ocupacions mitjançant instal·lacions desmuntables.
- g) Establiment de mesures d'adaptació de la costa als impactes del canvi climàtic.
- h) Criteris per a la implantació i l'explotació d'espais i instal·lacions d'hivernada d'embarcacions.
- i) Establiment de les circumstàncies en què s'ha de fer la seva revisió.

4. Les determinacions anteriors ho són sense perjudici de les previstes a la normativa sobre costes i de les incloses en els plans i les directrius de protecció i ordenació d'espais naturals protegits concrets, que poden tenir un caràcter més restrictiu.

5. El Consell Insular de Menorca ha d'elaborar, tramitar i aprovar definitivament el pla en el termini màxim de tres anys des de la transferència dels mitjans materials i personals de la competència de litoral rústic i de conformitat amb el procediment previst a l'article 13.1 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.

6. El Consell Insular de Menorca ha de crear meses de participació amb funcions consultives en l'elaboració i el seguiment del Pla director sectorial per a l'ordenació del

litoral de Menorca. En aquestes mesos s'ha de comptar amb la participació de persones en representació, com a mínim, de les entitats públiques i privades següents: Autoritat Portuària de les Illes Balears, Ports de les Illes Balears, Demarcació de Costes de les Illes Balears, conselleria competent en matèria de transport marítim, empreses nàutiques, organitzacions de conservació, institucions de recerca i entitats de protecció del patrimoni marítim.

CAPÍTOL VII

NORMES ADDICIONALS DE PROTECCIÓ DEL MEDI MARÍ

Article 43. Conservació, ús sostenible i millora del bon estat ambiental de la zona marina compresa en l'àmbit d'aquesta llei

En el marc del que preveuen la normativa sobre protecció del medi marí, del patrimoni natural i de la biodiversitat, la d'ordenació de l'espai marítim i l'Estratègia Marina de la Demarcació Llevantina-Balear, la planificació, la gestió i la utilització de la zona marina compresa en l'àmbit d'aquesta llei han de tenir com a objectius aconseguir i mantenir el bon estat ambiental i ecològic del medi marí, la protecció, la conservació, la restauració i la millora de la biodiversitat i dels hàbitats naturals, i l'ús sostenible dels recursos.

CAPÍTOL VIII

PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL

Article 44. Salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de Menorca

1. Els poders públics han de salvaguardar, promoure, difondre, fomentar i potenciar la valoració social i cultural dels diferents elements i manifestacions del patrimoni cultural immaterial propi de Menorca en tant que configuren i defineixen la identitat col·lectiva del poble de Menorca i dels grups socials que el formen. El Consell Insular de Menorca ha d'impulsar la declaració com a béns d'interès cultural immaterial de les manifestacions més representatives d'aquest patrimoni a l'illa tals com la toponímia, les tradicions i expressions orals, el glosat, les festes i els balls tradicionals, la cançó popular, els processos i les tècniques artesanies o la gastronomia, d'acord amb el que preveu la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

2. Queda salvaguardada la toponímia menorquina, com a manifestació molt significativa del patrimoni cultural immaterial i per la seva utilitat com a eina d'informació geogràfica. Els poders públics han de vetllar pel seu manteniment i n'han de fomentar la recollida i el tractament.

CAPÍTOL IX

EDUCACIÓ I RECERCA PER A LA SOSTENIBILITAT

Article 45. Educació per a la sostenibilitat

1. Amb l'objectiu d'avançar en l'educació per a la sostenibilitat, entesa com un procés permanent i participatiu d'aprenentatge i de foment del sentit ètic i cívic de la corresponsabilitat ambiental i de lleialtat envers les generacions futures,

l'administració educativa i el Consell Insular de Menorca han de col·laborar amb la finalitat de facilitar la formació permanent del professorat que imparteix docència als centres educatius de Menorca i la integració en el projecte educatiu dels centres docents de Menorca dels coneixements, les competències, les actituds i els valors referits a qualsevol dels principis que han d'inspirar la protecció, l'ordenació i la gestió de Menorca com a reserva de biosfera relacionats a l'article 5 d'aquesta llei, i posar-los en relació amb els respectius objectius de desenvolupament sostenible, amb independència dels projectes ambientals concrets que puguin executar.

2. La previsió de l'apartat anterior ho és sense perjudici de la possible adhesió del centre educatiu respecte al corresponent programa insular o interinsular de centres educatius sostenibles, de les activitats no formals ofertes pels organismes i les institucions públiques i privades corresponents, així com de l'aplicació de les previsions sobre educació, formació, capacitat i ocupació sobre el canvi climàtic establertes en la legislació estatal i autonòmica sobre canvi climàtic i transició energètica.

3. L'administració educativa, en col·laboració amb el Consell Insular de Menorca, estudiarà la creació d'un mòdul específic sobre Menorca Reserva de Biosfera en els cicles formatius més relacionats amb la sostenibilitat impartits en els centres de formació professional de Menorca, com ara cuina i gastronomia, hoteleria i turisme, jardineria, producció agroecològica, producció agropecuària o conducció d'activitats físiquesportives en el medi natural. Així mateix, estudiarà la viabilitat d'implantar cicles formatius i cursos de formació per a persones adultes sobre oficis tradicionals, com els de paredador, arader o mestre d'aixa.

4. L'administració educativa i el Consell Insular de Menorca han de col·laborar igualment amb els col·legis i les associacions professionals per millorar la formació dels professionals de l'educació en matèria de sostenibilitat.

5. Als efectes de la col·laboració prevista en els apartats 1, 3 i 4 d'aquest article es podran subscriure els protocols i els convenis necessaris.

6. Les administracions públiques competents han d'habilitar anualment els recursos econòmics necessaris per incentivar l'educació per a la sostenibilitat als centres escolars i per dur a terme l'educació sostenible de lleure.

Article 46. Lideratge de l'Institut Menorquí d'Estudis en la recerca d'excel·lència sobre Menorca Reserva de Biosfera

Sens perjudici de les altres funcions que té encomanades, l'Institut Menorquí d'Estudis ha de liderar la recerca d'excel·lència sobre Menorca Reserva de Biosfera, posada al servei del desenvolupament sostenible de Menorca i de l'atracció de talent, que generi un coneixement que permeti interactuar i aportar solucions a les administracions i a la societat a través especialment de la diversificació de la investigació, la col·laboració amb altres institucions i grups de recerca, la formació de personal investigador, el reforçament de la professionalització i la potenciació de les publicacions.

CAPÍTOL X

MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE DE MENORCA

Article 47. Gestió de la qualitat de l'aire de Menorca¹¹

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les administracions públiques de Menorca, en l'àmbit de les seves competències, han d'adoptar les mesures necessàries per prevenir i vigilar la contaminació atmosfèrica, referida als sis principals contaminants (CO₂, SO₂, NO₂, O₃, PM_{2,5}, PM₁₀) amb estacions de mesura tant fixes com mòbils. Haurà de mantenir i, si escau, millorar la qualitat de l'aire de Menorca, vetllar perquè aquesta es mantengui dins dels límits legals establerts, i complir els objectius que s'estableixin de conformitat amb el que disposa la normativa de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera. Quan se sobrepassin els objectius de qualitat de l'aire o hi hagi un risc que això passi, s'han d'adoptar les mesures adequades per evitar o reduir la contaminació.

2. El Consell Insular de Menorca i els ajuntaments respectius han de fer el seguiment de l'aprovació i l'aplicació de les mesures de reducció de la contaminació atmosfèrica contingudes en els plans de sostenibilitat dels ports menorquins de competència autonòmica i de la implantació de mesures per reduir les emissions associades a les activitats portuàries al port de Maó.

Article 48. Informació al públic de la qualitat de l'aire

1. Les administracions a què fa referència l'article anterior, en l'àmbit de les seves competències i d'acord amb la normativa de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, han de prendre les mesures necessàries per garantir que el públic en general i les entitats interessades, com ara les organitzacions ecologistes, empresarials, sindicals, de consumidors i sanitàries, rebin informació adequada i oportuna sobre la qualitat de l'aire de les zones a què fa referència l'article següent. Aquesta informació s'ha de subministrar de forma clara, entenedora i actualitzada a través de mitjans de difusió fàcilment accessibles, inclòs Internet, però també a través de pantalles informatives als punts més sensibles de l'illa. També s'han de fer públics els estudis sobre qualitat de l'aire i salut que s'encarreguin.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha d'informar periòdicament la població del nivell de contaminació, i de manera específica quan se sobrepassin els objectius de qualitat de l'aire.

Article 49. Pla de millora de la qualitat de l'aire de la zona de Maó-Es Castell

1. Les administracions a què fan referència els articles anteriors han d'avaluar periòdicament la qualitat de l'aire de Menorca a través de les corresponents estacions de vigilància i control, d'acord amb la zonificació establerta per la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, ha d'aprovar un pla de millora de la qualitat de l'aire corresponent a la zona formada pels municipis de Maó i Es Castell. D'acord amb la normativa de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, i entre altres determinacions, en aquest pla s'han d'identificar les fonts d'emissió responsables dels objectius de qualitat, fixar els objectius quantificats de reducció de

¹¹ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

nivells de contaminació per complir la legislació vigent, i indicar les mesures o els projectes de millora, el calendari d'aplicació, l'estimació de la millora de la qualitat de l'aire que s'espera aconseguir i el termini previst per assolir els objectius de qualitat. Així mateix, s'ha de valorar la viabilitat tècnica de reduir la producció de la central tèrmica de Maó durant les franges horàries en què es detectin, a les estacions de vigilància i control corresponents, els nivells més alts de concentració de contaminants atmosfèrics, especialment en episodis de vent de component nord.

3. El que es preveu a l'apartat anterior s'entén sens perjudici de les facultats dels ajuntaments de l'illa d'elaborar i aprovar els plans de millora de la qualitat de l'aire que afectin el seu terme municipal.

Article 50. Determinació de zones de baixes emissions als nuclis urbans

Els ajuntaments de Menorca, a fi d'aconseguir els objectius de qualitat de l'aire referits principalment a les concentracions de diòxid de nitrogen i de partícules en suspensió generades pel trànsit de vehicles de motor de combustió podran delimitar en els respectius nuclis urbans zones de baixes emissions en les quals s'adoptin mesures de restricció total o parcial del trànsit, incloent-hi restriccions als vehicles més contaminants, a certes matrícules, a certes hores o a certes zones, entre altres. A aquests efectes es poden tenir en compte els distintius ambientals de la Direcció General de Trànsit.

Article 51. Foment de la mobilitat sostenible

1. Les administracions públiques han d'adoptar les mesures adequades per a l'assoliment progressiu d'objectius de mobilitat sostenible i l'ús racional del vehicle privat, i han de potenciar i incentivar el transport públic, les vies verdes i la bicicleta.

2. El Consell Insular de Menorca podrà preveure, en els instruments de planejament corresponents, les actuacions necessàries per ampliar la xarxa de carrils bici així com les mesures de senyalització adequades per assegurar la convivència entre la bicicleta i el transport a motor.

3. El Consell Insular de Menorca coordinarà amb els ajuntaments de l'illa criteris de pacificació del trànsit i d'harmonització dels diferents modes de transport, donant preferència als vianants. De la mateixa manera es podran dissenyar itineraris que permetin la realització de trajectes a peu en condicions de seguretat i comoditat.

4. El Consell Insular de Menorca impulsarà, amb col·laboració dels ajuntaments de l'illa, la construcció de vies específiques per a ciclistes, tant urbanes com interurbanes, per donar cobertura a mobilitat obligada i de lleure, fins habilitar una xarxa insular.

Article 52. Aparcaments dissuasius

1. Es consideren aparcaments dissuasius aquelles instal·lacions dedicades a estacionament de vehicles preferentment privats amb la finalitat de facilitar l'intercanvi modal dels usuaris cap el servei de transport públic i altres modes de transport no motoritzat interconnectats mitjançant carrils específics. La seva construcció serà en zones perifèriques i en les immediacions de parades del servei de transport públic de viatgers per carretera i han d'estar connectats amb itineraris per a vianants adaptats i bicicletes.

2. En la construcció de nous aparcaments dissuasius es procurarà reservar un espai cobert destinat a aparcament de bicicletes i places per a persones amb mobilitat reduïda. Es podrà incloure un servei de lloguer de bicicletes.

3. En cas d'instal·lar-hi plaques solars i carregadors per a vehicles elèctrics s'haurà de comptar amb un estudi d'integració paisatgística.

4. La decisió o la necessitat de l'establiment d'aparcaments dissuasius haurà de ser adoptada en els instruments de planificació territorial o urbanística corresponents. Aquests estacionaments podran localitzar-se segons estableixi el pla d'ordenació d'aparcaments previst en el Pla Territorial Insular vigent.

Article 53. Transport públic de passatgers

El Consell Insular de Menorca promocionarà el transport públic i col·lectiu, la connexió entre modalitats de transport i l'accessibilitat universal.

El Consell Insular de Menorca podrà impulsar les mesures següents:

- a) Coordinar amb ajuntaments mesures per fomentar l'ús del transport públic fent possible una xarxa a nivell insular connectant diferents modes de transport.
- b) Aplicar noves tecnologies i la innovació al servei del transport públic de passatgers per configurar un sistema tarifari integrat.
- c) Fomentar l'augment de freqüències i la incorporació de noves línies de transport de passatgers prestant especial atenció al manteniment durant tot l'any de les línies que connecten nuclis de població resident.
- d) Cooperar amb els ajuntaments de l'illa en el disseny del transport públic tenint en compte l'equilibri econòmic de les concessions, la compensació dels costos entre línies amb la implantació d'un pla de finançament a través de la creació de concessions zonals.

CAPÍTOL XI

CRITERIS AMBIENTALS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA

Article 54. Incorporació de criteris ambientals en l'adjudicació dels contractes del sector públic¹²

1. En el marc de la legislació de contractes del sector públic, les administracions públiques de Menorca i els seus ens instrumentals, així com les administracions i els ens de les Illes Balears, en les licitacions públiques que afectin específicament l'illa de Menorca, sempre que l'objecte del contracte ho permeti, han d'incorporar criteris d'adjudicació ambientals que contribueixin a avaluar la millor relació qualitat-preu. En cas contrari, s'ha de justificar motivadament la no-inclusió d'aquests criteris.

2. Entre d'altres, i sens perjudici dels criteris relacionats amb la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i l'eficiència energètica previstos en aquesta llei i en la legislació autonòmica i estatal sobre canvi climàtic i transició energètica, es poden incloure en els plecs corresponents un o més dels criteris d'adjudicació següents relacionats amb els aspectes mediambientals:

- a) Utilització o adquisició de productes amb etiquetes ecològiques certificades.
- b) Utilització o adquisició de productes agroalimentaris locals.
- c) Eficiència energètica.
- d) Contribució a la millora de la qualitat de l'aire.

¹² Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

- e) Disponibilitat de vehicles elèctrics o híbrids.
- f) Utilització d'energia procedent de fonts renovables.
- g) Estalvi i ús eficient de l'aigua.
- h) Generació i gestió dels residus.
- i) Ús de materials reciclats o reutilitzables o de materials biodegradables.
- j) Limitació de l'ús de determinats productes tòxics o amb càrrega contaminant elevada.
- k) Manteniment o millora dels valors i recursos naturals que es puguin veure afectats per l'execució del contracte.

Article 55. Condicions especials de caràcter ambiental en l'execució dels contractes¹³

1. Els òrgans de contractació de les administracions i els ens a què fa referència l'article anterior poden incorporar en els plec de clàusules administratives particulars i, si escau, en els plec de prescripcions tècniques, condicions especials d'execució de caràcter ambiental sempre que estiguin vinculades al seu objecte, d'acord amb el que preveu la legislació de contractes del sector públic. Entre altres, es poden establir condicions de tipus ambiental que persegueixin el manteniment o la millora dels valors i recursos naturals que es puguin veure afectats per l'execució del contracte, una gestió més sostenible de l'aigua, el foment de l'ús de les energies renovables i de vehicles elèctrics o híbrids, la prevenció i la reducció de residus, la promoció del reciclatge i de la reutilització de productes, l'impuls de la utilització de productes locals i de la producció ecològica, plans d'ambientalització, mesures preventives basades en bones pràctiques ambientals, campanyes de comunicació o presentació d'informes periòdics amb dades ambientals.

2. Aquestes condicions ambientals són igualment exigibles als subcontractistes que participin en l'execució dels contractes.

3. Els referits òrgans de contractació han de prendre les mesures pertinents per garantir que, en l'execució dels contractes, els contractistes i subcontractistes compleixin les condicions especials d'execució i les obligacions aplicables en matèria mediambiental.

CAPÍTOL XII MESURES EN MATÈRIA DE RESIDUS

Article 56. Mesures de prevenció i reutilització dels residus

Sens perjudici de les mesures que, segons la Llei de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, han d'adoptar les administracions de les Illes Balears en l'àmbit de les pròpies competències per a la prevenció i la reutilització dels residus, les administracions i els ens del sector públic de Menorca han d'adoptar, entre altres, les mesures següents:

- a) Promoure la venda i la compra a granel, sense menyscar la seguretat alimentària i els drets dels consumidors, de béns i serveis duradors, així com l'ús de productes que siguin eficients en la despesa de recursos, reparables i reciclables.

¹³ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

- b) Potenciar i afavorir el mercat d'envasos retornables per tal d'incrementar els que siguin reutilitzables i fomentar la disminució dels que siguin d'un sol ús, especialment dels de difícil reutilització o reciclatge.
- c) Fomentar la substitució de l'ús d'envasos de plàstic o combinats tipus bric per als productes locals de begudes, lacticis, mel, melmelades o similars, per envasos de vidre reutilitzable o retornable.
- d) Fomentar la substitució de l'ús de plàstics, bioplàstics o oxodegradables en l'activitat agrària per l'ús de materials reutilitzables o biodegradables.
- e) Fomentar la reducció en la generació de residus en processos relacionats amb la producció industrial, l'extracció de minerals, la construcció i la demolició, tenint en compte les millors tècniques disponibles, així com la classificació i la separació dels residus generats.
- f) Incloure les condicions que es considerin adients per a la prevenció en la generació de residus en els permisos ambientals per a l'exercici de l'activitat, en aplicació de les millors tècniques disponibles.
- g) Prevenir la presència de residus en el medi natural.
- h) En el cas dels ajuntaments, incorporar en les ordenances municipals mesures de prevenció i minimització de l'abandonament de residus a la costa, com llosques de tabac, envasos, objectes oxidats i altres d'ús habitual a les platges.
- i) Prendre mesures de prevenció d'abocaments de residus al medi natural i marí.
- j) Fomentar la neteja exhaustiva de platges i codolars amb l'eliminació de microplàstics.
- k) Promoure campanyes de sensibilització per a residents i turistes sobre la reducció de residus i la recollida separada.
- l) Fomentar la substitució i l'eliminació progressiva de les cobertes i canalitzacions de fibrociment existents a Menorca a fi d'aconseguir una illa lliure d'amiant.
- m) Fomentar tècniques constructives amb materials sostenibles.
- n) Incentivar actuacions com les descrites als apartats anteriors mitjançant desgravacions fiscals, subvencions o altres mesures.
- o) Prendre mesures que fomentin la reducció progressiva del consum d'aigua embotellada, com ara la instal·lació de fonts públiques i altres.
- p) Apostar per sistemes de construcció sostenible cercant la idoneïtat de matèries i solucions constructives tenint en compte l'impacte que tindran en el medi ambient durant tot el seu cicle de vida.
- q) Fomentar la prevenció i la reducció del malbaratament alimentari en totes les baules del sistema alimentari de l'illa.
- r) Apostar per la introducció de sistemes de depòsit, devolució i retorn (SDDR) per incrementar la taxa de recuperació i reciclatge d'envasos.

TÍTOL IV

IMPULS A LA CONTINUÏTAT I L'ENFORTIMENT D'ACTIVITATS, COL·LECTIUS, FACTORS I DINÀMIQUES QUE PERMETIN APROFUNDIR I FER PERDURABLES ELS VALORS DE MENORCA COM A RESERVA DE BIOSFERA

Article 57. El paper estratègic del sector primari de l'illa

1. Es reconeix la rellevant contribució dels agricultors i els ramaders professionals en l'activitat productiva de l'illa i en el seu model agroalimentari, així com la seva important labor en la conformació i la conservació del paisatge rural i del territori.

2. Es reconeix, així mateix, el paper fonamental que desenvolupen les dones -madones- en les feines del camp. A aquestes els són d'aplicació les previsions sobre discriminació positiva i igualtat de gènere i les mesures de suport que es contenen en el títol IX de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.

3. Les administracions, en l'àmbit de les seves competències, han de promoure les polítiques públiques necessàries per consolidar l'agricultura i la ramaderia com a sectors estratègics per a l'economia i el territori de Menorca, garantir el benestar i la qualitat de vida dels professionals i de les seves famílies, i fomentar la gestió agrària i ramadera sostenible, la producció diversificada, de qualitat, ecològica i de productes locals, així com l'adhesió de les finques al Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB), a la Xarxa de Custòdia del Territori o al Consell Balear de Producció Agrària Ecològica (CBPAE).

4. Les autoritats competents en matèria educativa i en matèria d'ocupació han de preveure, en els programes que corresponguin i en l'àmbit de Menorca, línies d'acció formativa específiques que afavoreixin la formació professional agropecuària d'acord amb els principis que s'estableixen al punt 2 d'aquest article.

5. L'acció formativa sobre producció agropecuària en l'àmbit de Menorca ha d'estar destinada de manera preferent al coneixement i l'exercici dels principis i mètodes de l'agricultura regenerativa, l'agroecologia, les races autòctones i les varietats locals, la producció ecològica, i la innovació i l'experimentació de nous processos productius.

6. El Consell Insular de Menorca ha de promoure els programes i les accions que siguin necessaris per tal de garantir la sostenibilitat de l'agricultura i la ramaderia menorquines. En aquest sentit, ha de procurar proveir els agricultors, i amb especial atenció els joves que s'incorporin a les feines agrícoles i ramaderes, dels coneixements i les habilitats necessaris que permetin la continuïtat de l'activitat productiva tradicional tot aplicant criteris de sostenibilitat i respecte pel patrimoni social, cultural i paisatgístic de la Reserva de Biosfera.

7. El Consell Insular de Menorca ha de promoure, sempre d'acord amb els principis d'aquesta llei, noves formes de gestió de la producció i la transformació agrícoles i ramaderes, així com la digitalització dels processos productius i la comercialització dels productes. En aquest sentit, els centres formatius en matèria de producció agropecuària dependents del Consell han de prioritzar la innovació en les seves línies d'acció formativa, així com les pràctiques i la formació agropecuària sostenible.

8. En el termini de dos anys comptats a partir del dia de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell Insular de Menorca ha d'aprovar el Pla Estratègic Agropecuari de Menorca, que ha de respondre als principis establerts en aquesta llei i ha de comptar amb l'establiment d'objectius i programes que s'han de quantificar econòmicament i fixar temporalment.

9. El Consell Insular de Menorca, amb l'objectiu d'afavorir el manteniment de l'ús tradicional d'edificacions rurals com a residència habitual dels agricultors i les seves famílies, ha de promoure i impulsar, d'acord amb les competències corresponents i a partir del principi de cooperació entre les administracions públiques, mesures compensatòries i correctores de l'isolament en el món rural i les dificultats afegides que implica per accedir a les activitats formatives, culturals i d'oci, així com per a la mobilitat, amb especial atenció als membres en edat formativa de la unitat familiar.

10. El Consell Insular de Menorca ha de fomentar, juntament amb les diferents administracions competents, la transició de la flota pesquera professional amb port base a Menorca cap a una activitat pesquera de baix impacte, tot assegurant-ne la sostenibilitat mediambiental, econòmica i social a llarg termini.

11. S'han de promoure les arts de pesca de baix impacte i la captura d'espècies que es trobin en bon estat de conservació i no pateixin sobrepesca.

Article 58. Foment de les indústries de transformació agroalimentària a l'illa de Menorca

Les administracions públiques promouran de manera prioritària actuacions per tal d'impulsar i de fomentar la indústria de transformació agroalimentària a l'illa de Menorca, donant suport al seu desenvolupament sostenible, la modernització i la digitalització; així com afrontar els reptes mediambientals, socials i econòmics per fomentar la qualitat de l'ocupació en el sector agroalimentari, enfortir la seva competitivitat i rendibilitat i incorporar mesures per assegurar el control de costos en la producció agrària amb l'objectiu que es rebi un preu just pels diferents productes de la cadena alimentària, adoptant, entre d'altres, mesures de suport al cooperativisme.

Article 59. La indústria i l'artesania i l'impuls al model productiu

1. Es reconeix la contribució de la indústria manufacturera i agroalimentària menorquina, així com de l'artesania, a la generació de riquesa i a la producció de productes de qualitat.

2. Les administracions han d'emprendre les polítiques públiques necessàries per tal de fomentar l'impuls de les activitats artesanals i industrials, la professionalització, la innovació, la dinamització i la diversificació econòmiques, el cooperativisme, l'enfortiment de les sinergies entre els sectors econòmics, l'eficiència dels recursos, l'economia circular, la producció i la distribució baixes en carboni, el desenvolupament tecnològic en benefici del benestar, i la qualitat de vida i la salut dels ciutadans.

Article 60. Pla Estratègic de Competitivitat i Sectors Industrials Estratègics Vinculats a la Reserva de Menorca

1. En el termini de dos anys comptats a partir del dia de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell Insular de Menorca ha d'aprovar el Pla Estratègic de Competitivitat i Sectors Industrials Estratègics Vinculats a la Reserva de Menorca que ha de respondre als principis establerts en aquesta llei i ha de comptar amb l'establiment d'objectius i programes que han de ser degudament quantificats econòmicament i fixats temporalment.

2. El pla estipulat en el punt anterior ha d'incorporar, a més del que s'hi especifica i com a mínim, els apartats següents:

- a) L'estudi i la definició del mapa de competències del capital humà del sector industrial de Menorca.
- b) L'estudi de l'impacte de la indústria en el territori i la proposta de mesures correctores.
- c) L'establiment d'estratègies de sostenibilitat industrial.
- d) La determinació de la reserva de biosfera com a captació de talent i activitat industrial vinculada a la investigació i al coneixement.
- e) L'articulació de les línies d'actuació del Centre BIT de Menorca en relació amb les indústries menorquines vinculades a la reserva de biosfera.
- f) L'articulació de programes formatius, de suport i d'assessorament tècnic i legal als joves empresaris i emprenedors en activitats industrials vinculades als principis de la reserva de biosfera.
- g) L'establiment de línies d'acció formativa específiques per a aturats de llarga durada, per a segones oportunitats i per a la incorporació de la dona en el mercat laboral en activitats industrials vinculades als principis de la reserva de biosfera.
- h) La simplificació, l'ordenació i la promoció de les línies públiques de suport financer a les indústries de la reserva de biosfera partint del principi de cooperació entre administracions.
- i) La simplificació, l'ordenació i la promoció de les línies públiques de suport financer als centres tecnològics empresarials en matèria d'inversió així com per a la realització d'estudis o anàlisis vinculats als sectors productius i les indústries vinculades a la reserva de biosfera.

3. Per elaborar el Pla, el Consell Insular de Menorca ha d'articular mecanismes de participació i seguiment suficients per garantir-ne la concertació amb els agents econòmics i socials a través del Consell Econòmic i Social de Menorca i amb l'Agència Menorca Reserva de Biosfera a través de la Junta de Batles de la Reserva i del seu Consell Social.

4. Per executar el Pla el Consell Insular de Menorca ha de promoure línies de concertació i coordinació entre les administracions públiques, i de manera especial amb el Govern de les Illes Balears i els ajuntaments de l'illa.

5. El Pla s'ha de revisar de manera regular cada sis anys, així com quan ho considerin tant el Consell Insular de Menorca com els agents econòmics i socials i les entitats més representatives vinculades a la reserva de biosfera que hagin participat en l'elaboració i el seguiment del pla.

Article 61. Pla de Digitalització i R+D+I Industrial de Menorca

1. El Consell Insular de Menorca ha d'impulsar, concertar i aprovar el Pla de Digitalització i R+D+I Industrial de Menorca.

2. El Pla s'ha d'elaborar de manera simultània, complementària i coordinada a la redacció del Pla Estratègic de Competitivitat i Sectors Industrials Estratègics Vinculats a la Reserva de Biosfera que regula l'article 60 d'aquesta llei.

3. El Consell Insular de Menorca desplegarà la xarxa IoT pública (*Smart Island*) per facilitar la connexió entre diferents dispositius que porten incorporats sensors, software i altres tecnologies amb l'objectiu d'intercanviar dades amb altres dispositius i sistemes a través d'Internet.

Article 62. El foment de la cooperació i la competència industrials com a elements d'equilibri econòmic per a la reserva de biosfera

1. Les administracions públiques han de promoure, en l'àmbit de les seves competències, l'especialització productiva i la reespecialització progressiva de les empreses industrials tradicionals de Menorca com a factor de diferenciació i de millora de la competitivitat.

Així mateix, han de promoure el foment públic i prioritari de la cooperació empresarial, l'articulació de clústers industrials, els tradeds clústers i l'economia col·laborativa com a instruments motors de la competitivitat.

2. Els principis inspiradors de la reserva de biosfera, d'acord amb la seva articulació en aquesta llei, determinen el caràcter i el sentit de les línies de foment establertes en el punt anterior.

Article 63. L'Oficina d'Assessorament i Impuls de l'Emprenedoria, l'Economia Col·laborativa, l'Agenda Digital i els Clústers

1. El Consell ha de crear en el termini de dos anys comptats a partir del dia de l'entrada en vigor d'aquesta llei, l'Oficina d'Assessorament i Impuls de l'Emprenedoria, l'Economia Col·laborativa, l'Agenda Digital i els Clústers.

2. Els objectius i les funcions de l'Oficina són els que s'estableixen en la seva definició, la promoció de l'emprenedoria i la competitivitat econòmica, i tots els que es determinin de manera reglamentària a partir dels principis d'aquesta llei.

3. La figura jurídica de l'Oficina ha de ser la més adient d'acord amb els seus objectius i es determinarà reglamentàriament.

4. L'Oficina ha de basar el seu funcionament en criteris estrictament tècnics i d'eficiència i ha de retre comptes anualment del resultat de les seves activitats davant el Consell Rector de la Reserva i el Consell Econòmic i Social de Menorca de la manera que es determini reglamentàriament.

5. El Consell Insular de Menorca pot gestionar l'Oficina que preveu aquest article pels seus propis mitjans o de manera concertada amb tots o alguns dels agents econòmics i socials de l'illa, de la forma que s'estableixi.

Article 64. Foment del consum de productes locals i de la gastronomia¹⁴

1. Les administracions han d'emprendre les polítiques públiques necessàries per fomentar el consum de productes de l'illa entre la població i els sectors escolar, hospitalari, comercial, turístic o de restauració, atenent el benefici que comporta per a la salut dels ciutadans i amb la finalitat d'enfortir i dinamitzar l'economia insular i de contribuir a reduir els efectes del canvi climàtic.

2. Es reconeix el valor econòmic i la dimensió cultural de la gastronomia menorquina. Les administracions n'han de promoure el coneixement, la pràctica i la divulgació, així com la seva projecció cap al futur, i la gastronomia i el producte de Menorca com a destinació turística.

3. Les administracions públiques corresponents, en l'àmbit de les seves competències, han d'articular les mesures necessàries per garantir que el percentatge mínim del producte alimentari que tenguin origen en l'àmbit de producció de la reserva de biosfera ofert en els serveis de restauració vinculats directament o indirecta, a

¹⁴ Vegeu l'Acord de la Comissió Bilateral esmentat en la nota 1.

través de concessió, conveni o ajut, al sector públic de les Illes Balears a Menorca, sigui del 40%, sempre que la seva producció regular ho permeti, i per preservar els principis ambientals, econòmics i socials de l'illa.

4. Les administracions públiques utilitzaran prioritàriament de manera exclusiva, en tots els actes públics que organitzin en l'àmbit de Menorca i en els quals es presti servei d'àpats o de restauració, productes alimentaris que tinguin exclusivament origen en l'àmbit de producció de la reserva de biosfera.

5. En el marc de la defensa del producte local, la sobirania alimentària, la salut pública i la lluita contra la desforestació importada, les administracions públiques vetllaran per garantir la traçabilitat ecològica completa dels productes alimentaris, així com de pinsos per a alimentació animal, que provenguin de l'exterior.

Article 65. Pla Estratègic Integral de Comercialització del Producte Ecològic i de Proximitat

En el termini de dos anys comptats a partir del dia que entri en vigor aquesta llei, el Consell Insular de Menorca ha d'aprovar el Pla Estratègic Integral de Comercialització del Producte Ecològic i de Proximitat, amb l'objectiu d'afavorir la col·laboració entre empreses i sectors productius, el suport, la digitalització i la creació de plataformes compartides de comercialització, i la creació d'instruments de diferenciació dels productes que tinguin origen en l'àmbit de producció de la reserva de biosfera i responguin als principis que estableix aquesta llei. El Pla ha de comptar amb l'establiment d'objectius i programes degudament quantificats econòmicament i fixats temporalment.

Article 66. El Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB)

1. El Consell Insular de Menorca, en exercici de la política pròpia en matèria agrària, ha de convocar, amb caràcter anual o biennal, ajuts en el marc del Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB) amb la finalitat d'orientar l'activitat de les explotacions agroramaderes a la generació d'externalitats positives que contribueixin a la recuperació i al manteniment del paisatge rural tradicional de Menorca, atès el seu alt valor ambiental i cultural.

2. El CARB, la subscripció del qual té caràcter voluntari per als titulars de les explotacions, ha de reflectir els compromisos que ha de complir el subscriptor, expressats de forma concreta i determinada. La subscripció i el compliment dels compromisos del contracte donen dret al subscriptor a percebre les contraprestacions que s'hi determinin i a beneficiar-se de les preferències i prioritats que legalment hi siguin aplicables.

3. El contingut mínim de les convocatòries del CARB ha de ser el següent:

- a) Requisits que han de complir les persones que el subscriguin.
- b) Criteris objectius i procediment per a la selecció dels subscriptors.
- c) Despeses subvencionables.
- d) Quanties màximes de les contraprestacions que s'atorguin als subscriptors.
- e) Compromisos dels subscriptors i el termini per complir-los.
- f) Sistema de verificació i control del compliment dels compromisos i règim aplicable en cas d'incompliment.
- g) Règim d'incompatibilitats.
- h) Altres elements que requereixi la normativa de subvencions.

Article 67. Foment de la custòdia del territori

La custòdia del territori s'ha de fomentar mitjançant acords entre entitats de custòdia i propietaris o gestors de finques privades o públiques que tenguin per objecte principal la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, per tal d'afavorir una activitat agrària sostenible des dels vessants ambiental, social i econòmic. Per a això, es tenen en compte, entre altres, els serveis següents:

- a) La conservació, la restauració i la millora del patrimoni natural, la biodiversitat, la geodiversitat i el paisatge, segons les mesures específicament adoptades per a aquesta finalitat.
- b) La fixació de diòxid de carboni com a mesura de contribució a la mitigació del canvi climàtic.
- c) La conservació dels sòls i del règim hidrològic com a mesura de lluita contra la desertificació.
- d) La recàrrega d'aqüífers i la prevenció de riscos geològics.

Article 68. Camí de Cavalls

1. El Camí de Cavalls, com a realitat històrica i cultural recuperada, és el vial o pas públic, lliure i gratuït, del qual és titular el Consell Insular de Menorca i l'establiment, la determinació, la protecció, la utilització i la policia del qual es fixaren mitjançant la Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca.

2. Sens perjudici de les funcions i potestats públiques establertes a la Llei 13/2000 i de les mesures contingudes al Pla Especial del Camí de Cavalls i als plans dels espais protegits, l'actuació administrativa sobre el Camí de Cavalls s'ha de centrar a assegurar-ne l'ús racional i l'adequada preservació i conservació mitjançant l'adopció de mesures de control, seguiment, manteniment i protecció necessàries per evitar i corregir el deteriorament del Camí i de l'entorn influenciat pel seu ús.

Article 69. La marca Menorca Reserva de Biosfera

1. La marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera, registrats pel Consell Insular de Menorca, són un distintiu de sostenibilitat que té per finalitat promocionar, destacar i diferenciar determinats recursos, productes, béns i serveis locals, especialment agroalimentaris, artesanals, turístics, culturals i recreatius, entre d'altres, que creen un impacte positiu des del punt de vista mediambiental, cultural, social i econòmic en el marc de l'objectiu fonamental d'apostar pel desenvolupament sostenible i d'impulsar i coordinar la promoció dels valors inherents a Menorca Reserva de Biosfera.

2. Poden fer ús de la marca i del logotip els productors, els establiments, les entitats legalment constituïdes i les persones físiques que duguin a terme la seva activitat principal en l'àmbit de la reserva de biosfera i que tenguin aprovada pel Consell Insular de Menorca la resolució d'autorització d'ús de la marca i del logotip Menorca Reserva de Biosfera.

3. La regulació de l'autorització d'ús de la marca i dels requisits per a la concessió, el manteniment i l'extinció d'aquesta es contenen en el Reglament d'ús de la marca i del logotip Menorca Reserva de Biosfera aprovat pel Consell Insular de Menorca. A les fitxes corresponents s'estableixen les característiques i els requisits que han de tenir els recursos, productes, béns i serveis susceptibles d'emprar aquesta marca, que sempre han d'incorporar criteris de sostenibilitat ambiental.

4. La protecció de la marca i del seu logotip es regeix pel que disposa la Llei 17/2001, de 7 de desembre, de marques, sens perjudici de les infraccions i sancions aplicables, que es recullen al títol VII d'aquesta llei.

Article 70. Reconeixement de l'Institut Menorquí d'Estudis i de l'OBSAM

1. Es reconeix la trajectòria rellevant de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME) en la promoció, la recuperació i la difusió de la cultura de Menorca, en l'impuls a la ciència i a l'activitat investigadora com a centre de recerca, en la producció científica i en l'aportació i la transferència de coneixement, així com el seu protagonisme principal en el procés de gestació i consolidació de la declaració de Menorca com a reserva de biosfera. L'Institut Menorquí d'Estudis ha de liderar la recerca d'excel·lència sobre Menorca Reserva de Biosfera en el sentit establert a l'article 46 d'aquesta llei.

2. Es reconeix el paper de l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) com a oficina tècnica i laboratori al servei de Menorca Reserva de Biosfera. Té com a principals objectius fer el seguiment permanent de la sostenibilitat en tots els vessants per mitjà de l'obtenció d'indicadors fiables i realistes, prestar assistència científica a l'IME i a les institucions públiques implicades en la gestió de la reserva, contribuir a la sensibilització social sobre la sostenibilitat i divulgar-ne els valors i els reptes.

Article 71. Enfortiment de la presència de Menorca Reserva de Biosfera en fòrums nacionals i internacionals i en les xarxes de col·laboració

1. Menorca Reserva de Biosfera ha de col·laborar amb altres reserves de biosfera i amb les diverses xarxes nacionals, regionals, internacionals o temàtiques de reserves de biosfera, així com participar en la mesura que sigui possible en els fòrums que se celebrin amb la finalitat d'establir aliances, desenvolupar col·laboracions i mecanismes de cooperació, fer intercanvis, organitzar trobades, fer treball en xarxa, comunicar experiències, posar en comú informació i transferir el coneixement.

2. El Consell Insular de Menorca i l'Agència Menorca Reserva de Biosfera poden signar convenis de col·laboració amb universitats, centres educatius i de recerca, i altres institucions i organismes públics o privats per tal de desenvolupar qualsevol de les finalitats que s'assenyalen a l'apartat anterior.

3. Menorca Reserva de Biosfera, a través dels representants del Consell Insular i de l'Agència que corresponguin, pot ser present, d'acord amb la normativa aplicable, en les cimeres, reunions o conferències nacionals i internacionals que siguin d'interès per al compliment dels objectius, els principis i les determinacions d'aquesta llei.

TÍTOL V

L'AUTORITAT CONSULTIVA PER A LA BONA ADMINISTRACIÓ DE MENORCA COM A RESERVA DE BIOSFERA

Article 72. Naturalesa

Es crea l'Autoritat Consultiva per a la bona administració de Menorca com a reserva de biosfera, un òrgan permanent de consulta i assessorament al Consell Insular de Menorca i a l'administració de Menorca com a reserva de biosfera.

Article 73. Funció

La funció de l'Autoritat Consultiva és vetllar per l'observança dels principis inspiradors de la Llei de Menorca Reserva de Biosfera en els plans i programes sectorials en els quals basa la seva activitat el Consell Insular de Menorca.

Article 74. Adscripció

1. L'Autoritat Consultiva està adscrita a la Presidència del Consell Insular de Menorca, que posarà a la seva disposició una oficina de suport administratiu i assignarà la partida pressupostària necessària per al conjunt de l'activitat d'aquest organisme. Així mateix, exerceix les seves funcions amb autonomia orgànica per garantir la seva objectivitat i independència.

2. El seu pressupost està integrat en el de la Presidència del Consell Insular de Menorca, que presta l'assistència tècnica, funcional i de gestió documental a aquest organisme i l'ha de dotar, a aquest efecte, dels mitjans econòmics i tècnics oportuns.

Article 75. Composició

1. Tots els membres de l'Autoritat Consultiva han de tenir una trajectòria cívica, professional o acadèmica que els imbueixi de l'autoritat científicotècnica suficient i adequada per oferir un parer crític i ben fonamentat sobre l'administració de Menorca com a reserva de biosfera.

2. La seva composició ha de ser paritària entre homes i dones, amb un total de set membres, tres dones i quatre homes o quatre dones i tres homes. Així mateix, en la composició s'ha de procurar l'expertesa multidisciplinària.

Aquest organisme està format per un president o una presidenta, un secretari o una secretària i cinc vocals. Les persones que ocupin la Presidència i la Secretaria seran designades d'entre tots els membres per majoria absoluta del mateix òrgan.

Article 76. Elecció, designació i nomenament de membres

1. Els membres de l'Autoritat Consultiva els proposa la Presidència del Consell Insular de Menorca al Ple, oïts la Junta de Batles i Batlesses i el Consell Científic de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera.

2. El Ple del Consell Insular és l'òrgan facultat per nomenar les persones proposades, per una majoria de dues terceres parts.

3. Les persones designades membres de l'Autoritat Consultiva ho són per un període de sis anys. El mandat és renovable.

4. Cada tres anys s'han de renovar la meitat dels seus membres. Atès que en són un nombre senar, la renovació afectarà alternativament el nombre inferior i superior a la meitat dels membres.

Article 77. Consulta i caràcter dels dictàmens

1. L'emissió d'un dictamen per part de l'Autoritat Consultiva és preceptiva en l'aprovació i la modificació de tots els plans que recull aquesta llei, així com dels plans d'ordenació territorial prevists en la normativa específica.

2. La Presidència i el Consell Executiu del Consell Insular de Menorca, així com el Consell Social de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera, poden sol·licitar, per majoria simple, a l'Autoritat Consultiva l'emissió de dictàmens facultatius sobre qualsevol

qüestió que es consideri que pot afectar l'administració de Menorca com a reserva de biosfera.

3. Els dictàmens de l'Autoritat Consultiva no són vinculants. Això no obstant, els instruments de planificació i de programació o els informes del Consell Insular per als quals hagi estat sol·licitat, de forma preceptiva o facultativa, un dictamen de l'Autoritat Consultiva, han d'incorporar una menció que indiqui si s'adopten d'acord amb les observacions substancials del dictamen o se'n separen. En el primer cas, s'ha d'usar la fórmula "d'acord amb l'Autoritat Consultiva".

4. En el cas que no se segueixin una o més de les observacions substancials del dictamen, s'ha d'incorporar la fórmula "oïda l'Autoritat Consultiva". Així mateix, el Consell Insular ha d'emetre un informe que motivi aquesta separació, que serà incorporat a l'expedient administratiu.

Article 78. Funcionament

1. L'Autoritat Consultiva ha d'actuar com a òrgan col·legiat.

2. Les previsions d'organització i funcionament que es recullen en aquest article s'han de desenvolupar i completar mitjançant un reglament.

3. En tot el que no prevegin aquesta llei o el seu reglament de desplegament, s'han d'aplicar les disposicions de la secció tercera del capítol II del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

4. La disposició transitòria quarta d'aquesta llei estableix el règim d'organització i funcionament que, fins que s'aprovi el reglament, ha d'ordenar l'activitat d'aquest òrgan consultiu, els membres del qual han de ser nomenats en el termini de dos mesos des que entri en vigor aquesta llei a fi que l'organisme consultiu comenci a realitzar la seva funció.

Article 79. Compensacions econòmiques

Els membres de l'Autoritat Consultiva poden percebre les compensacions econòmiques que es determinin reglamentàriament, si s'escau.

TÍTOL VI FINANÇAMENT

Article 80. Mecanisme especial de finançament de la Reserva de Biosfera de Menorca

1. S'estableix un mecanisme especial de finançament destinat a garantir la cobertura dels costos econòmics i socials derivats de la condició de reserva de biosfera de Menorca. En aquests costos s'inclouen, entre d'altres, el finançament de les accions previstes en els plans d'acció de la Reserva i en l'Estratègia Menorca 2030, i en les seves pròrrogues, així com de projectes concrets que compleixin els principis de sostenibilitat esmentats en l'article 5 d'aquesta llei.

2. La quantitat anual total d'aquest mecanisme de finançament l'ha de determinar una comissió de composició paritària entre representants del Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Menorca, d'acord amb els corresponents estudis i valoracions. Aquesta quantitat es fixa inicialment en cinc milions d'euros, dels quals el Consell Insular de Menorca ha de consignar en els pressuposts anuals la quantitat corresponent al 25%, mentre que el Govern de les Illes Balears ha d'incorporar en els

pressuposts generals de la comunitat autònoma la quantitat corresponent al 75% restant per a inversions directament territorialitzades a Menorca i inversions indirectes mitjançant aportacions a les administracions i als ens del sector públic de Menorca.

3. La comissió paritària a què es refereix el punt 2 d'aquest article s'ha de dotar d'un reglament de règim intern que, entre altres qüestions, arbitri els mecanismes de selecció de projectes, la justificació de les actuacions executades i els mecanismes de liquidació que corresponguin.

Article 81. Recursos econòmics per a l'Oficina de l'Energia Menorca 2030

El Govern de les Illes Balears, a través de la conselleria competent en matèria de transició energètica i lluita contra el canvi climàtic i dins dels límits de les seves disponibilitats pressupostàries, ha de col·laborar en el manteniment de l'Oficina de l'Energia de Menorca 2030. En tot cas, les quanties aportades s'han d'entendre incloses dins el límit a què fa referència l'article 80 d'aquesta llei.

Article 82. Criteris per al repartiment del Fons Posidònia

En el repartiment de les inversions i despeses del Fons Posidònia, previst a la disposició addicional quarta del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, i creat per la disposició addicional sisena de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'any 2019, s'han de tenir en compte les previsions d'aquesta llei referides a Menorca.

Article 83. Proposta dels projectes executables a càrrec del fons per afavorir el turisme sostenible

El Consell Insular de Menorca, oïda la Junta de Batles, pot presentar davant la Comissió d'Impuls del Turisme Sostenible els projectes i les actuacions que es podran executar en relació amb la finalitat i els objectius d'aquesta llei, amb càrrec als fons per afavorir el turisme sostenible.

Article 84. La recerca sobre Menorca Reserva de Biosfera en els plans de ciència, tecnologia i innovació (CTI) de les Illes Balears

1. Els plans de ciència, tecnologia i innovació (CTI) de les Illes Balears que es vagin aprovant a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei han de preveure, dins les seves diverses línies d'actuació, la recerca, la tecnologia i la innovació relacionades amb Menorca Reserva de Biosfera, amb la finalitat de donar resposta als seus reptes, consolidar la base científica i la generació de coneixement i la innovació, fomentar el creixement intel·ligent del sector productiu i potenciar l'interès social pels objectius del desenvolupament sostenible.

2. Els plans respectius han de destinar anualment un percentatge del seu pressupost a mesures concretes de foment de la recerca, la tecnologia i la innovació relacionades amb Menorca Reserva de Biosfera, atesa la plena justificació de la focalització de la producció de coneixement cap a les necessitats, els reptes i les singularitats socioambientals de la reserva. Alguns dels programes i les mesures previstos s'hauran d'executar a través de la subscripció dels corresponents convenis de col·laboració amb l'IME i l'OBSAM.

3. Així mateix, les diferents conselleries del Govern de les Illes Balears han de dedicar una part de les aportacions anuals que destinen a impulsar activitats d'R+D+I al foment de les activitats de ciència, tecnologia i innovació relacionades amb Menorca Reserva de Biosfera, sigui a través d'ajuts o subvencions individuals o a grups de recerca, sigui a través de la signatura de convenis de col·laboració amb l'IME, amb l'OBSAM, amb l'estació de recerca Jaume Ferrer o amb altres institucions.

TÍTOL VII

RÈGIM SANCIONADOR

Article 85. Acció pública

És pública l'acció per exigir davant les administracions públiques competents l'observança del que estableixen aquesta llei i les disposicions que la despleguin. L'acció pública en via jurisdiccional s'ha d'exercir d'acord amb el que preveuen la legislació sectorial, la legislació sobre dret d'accés a la justícia ambiental i la legislació processal estatal.

Article 86. Funció inspectora

1. Les actuacions inspectores destinades a vetllar per la vigilància i el control del compliment de les disposicions aplicables en els diversos sectors concurrents sobre l'àmbit de la reserva de biosfera, inclosa aquesta llei, les ha de dur a terme personal funcionari que ocupi llocs de treball que tenguin atribuïdes funcions en matèria d'inspecció del Govern de les Illes Balears, del Consell Insular de Menorca o dels ajuntaments, el cos d'agents de medi ambient de les Illes Balears, els agents de medi ambient del Consell Insular de Menorca, la Guàrdia Civil, la Policia Nacional o la Policia Local, cada un en l'àmbit de les seves competències.

2. El personal funcionari que faci aquestes tasques d'inspecció, vigilància i control té el caràcter d'agent de l'autoritat als efectes del que preveu la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i degudament identificat pot accedir lliurement en qualsevol moment i sense avís previ a qualssevol tipus de terrenys, tant tancats com oberts, recintes, immobles, establiments, instal·lacions, vehicles, embarcacions o dependències de titularitat pública o privada; i pot romandre-hi, tot respectant els límits del dret fonamental a la intimitat i la inviolabilitat del domicili. Així mateix, pot practicar les actuacions d'investigació, examen o prova que es considerin necessàries, i en particular pot requerir i accedir a la documentació administrativa o de qualsevol altra naturalesa que sigui necessària per a l'exercici de la funció inspectora, així com agafar o extreure mostres de substàncies o materials, fer amidaments, obtenir fotografies, gravar imatges i aixecar croquis o plànols. Els fets constatats i formalitzats en les actes d'inspecció i denúncia tenen la presumpció de certesa als efectes probatoris, sens perjudici de les proves que en defensa dels seus drets i interessos puguin aportar les persones interessades.

3. Es poden habilitar, mitjançant una formació específica, zeladors, guardes, vigilants o personal col·laborador com a auxiliars acreditats, que no tindran la condició d'agent de l'autoritat, i la seva competència es limitarà exclusivament a l'àmbit de les funcions específiques per a les quals els habilitin.

4. En l'exercici de les funcions pròpies, el personal inspector pot sol·licitar la col·laboració d'altres agents de l'autoritat. Els inspectors poden anar acompanyats, per a l'acompliment de les funcions pròpies, del personal a què fa referència l'apartat anterior, així com d'assessors tècnics degudament identificats i autoritzats per qui sigui titular de l'òrgan competent de la inspecció, els quals, en cap cas, tampoc no tindran la consideració d'agents de l'autoritat. Tot aquest personal està obligat a guardar secret respecte de les dades i les informacions de les quals tinguin coneixement en l'exercici d'aquestes funcions.

5. El personal inspector té la resta d'atribucions i potestats que prevegi la legislació sectorial que, en cada cas, resulti aplicable per raó de la matèria.

Article 87. Protecció de les persones que posin en alerta l'administració

Qualsevol persona, sigui o no empleada del sector públic, pot posar en alerta el Consell Insular de Menorca de la realització d'actuacions constitutives d'infracció compreses en aquesta llei. El Consell Insular ha d'establir les vies adients per tal de rebre les denúncies i garantir, si escau, la confidencialitat de la identitat de la persona que dona l'alerta i que s'hi impedeixi l'accés al personal no autoritzat.

Si el Consell, amb les diligències preliminars pertinents, considera que no existeixen proves suficients de la infracció alertada, arxivarà l'expedient.

Article 88. Iniciació d'ofici del procediment com a conseqüència de denúncia

Atès que l'afectació dels elements que es volen preservar en el context d'aquesta llei són tots ells un patrimoni que s'ha de protegir, la no-iniciació d'un procediment sancionador a partir d'una denúncia que hagi estat presentada ha de ser motivada. En tot cas, s'ha de notificar als denunciants la decisió de si s'ha iniciat o no el procediment sancionador. Amb tot, d'acord amb el que estableix l'article 62.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, la presentació d'una denúncia no comporta, per si sola, la condició d'interessat en el procediment.

Article 89. Infraccions

1. Constitueixen infraccions administratives les accions o omissions tipificades com a tals en aquesta llei i en altres lleis a les quals aquesta es remet.

2. Les infraccions tipificades en aquesta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 90. Infraccions lleus

Són infraccions lleus:

- a) Vulnerar la limitació temporal d'accés i trànsit de persones, de la pràctica de determinades activitats o de l'afluència de vehicles de motor en espais determinats que hagi acordat el Consell Insular de Menorca segons el que preveu l'article 24 d'aquesta llei.
- b) Col·locar, ja sigui per reconstruir parets o per tancar portells, elements que no segueixen els sistemes i els materials tradicionals de l'illa o que banalitzen el paisatge, com ara somiers, taulons, portes velles d'edificis o canonades.

Els agents de l'autoritat han d'informar en primer lloc a les persones titulars dels terrenys en els quals es troba la paret, i també als agricultors o ramaders

encarregats de l'explotació de la finca, que la llei prohibeix la presència d'aquells elements. Només en el cas que no se'n retirin en el termini de tres mesos es formularà la denúncia pertinent.

- c) Vulnerar la prohibició de reg en hores de màxima insolació que estableix l'article 37 d'aquesta llei, la qual cosa es considera una acció contrària al règim de protecció de les reserves hidrològiques, tipificada com a infracció lleu o menys greu en els articles 315 i 316, respectivament, del Reglament del domini públic hidràulic.

Article 91. Infraccions greus

Són infraccions greus:

- a) Incomplir la prohibició de practicar l'activitat cinegètica en els espais relacionats a l'article 25.2 d'aquesta llei.
- b) Incomplir els deures que estableix aquesta llei en relació amb la incorporació d'instal·lacions d'energia renovable a les edificacions.
- c) Negar-se, els gestors de les depuradores privades existents a Menorca, a trametre anualment al Consell Insular de Menorca l'informe al qual es refereix l'article 39 d'aquesta llei, així com el fet d'ometre alguna de les dades preceptives en l'informe que es presenti.
- d) Obstaculitzar l'exercici de les funcions d'inspecció, vigilància i control del personal que preveu l'article 86 d'aquesta llei.

Article 92. Sancions

1. Per la comissió de les infraccions previstes en aquesta llei s'ha d'imposar alguna de les sancions següents:

- a) Infraccions lleus: multa de 300 a 3.000 euros.
- b) Infraccions greus: multa de 3.001 a 30.000 euros.

2. Per determinar la quantia de les sancions s'han de tenir en compte les circumstàncies següents:

- a) La importància del dany causat o del risc introduït per a les persones, els béns o el medi ambient.
- b) El grau de participació i benefici obtingut.
- c) La capacitat econòmica de la persona infractora.
- d) El grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat.
- e) La continuïtat o la persistència en la conducta infractora.
- f) L'incompliment dels advertiments previs o els requeriments de les autoritats competents.
- g) La reincidència, per comissió en el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així hagi estat declarat per resolució ferma en via administrativa.

3. En cas que l'acció infractora hagi produït l'alteració de la realitat física, s'imposarà a l'infractor l'obligació de restaurar-la.

4. Les sancions previstes en aquesta llei no impedeixen imposar les previstes en altres lleis per infraccions concurrents, llevat que aquestes lleis disposin una altra cosa.

Article 93. Infraccions i sancions en cas d'incompliment de les previsions sobre l'afluència de vehicles de motor a l'illa de Menorca

1. Són infraccions lleus:

- a) Circular sense portar en un lloc visible l'acreditació o el distintiu que es derivi del desenvolupament reglamentari d'allò que s'estableix a l'article 28 d'aquesta llei i, si n'és el cas, del que s'estableixi de manera transitòria com a conseqüència de les regulacions derivades de les determinacions de la disposició transitòria tercera d'aquesta mateixa llei.
- b) Incomplir les empreses navilieres els deures d'informació i verificació que es puguin derivar del desenvolupament reglamentari d'allò que s'estableix a l'article 28 d'aquesta llei i, si n'és el cas, del que s'estableixi de manera transitòria com a conseqüència de les regulacions derivades de les determinacions de la disposició transitòria tercera d'aquesta mateixa llei.

2. Són infraccions greus:

- a) Accedir a l'illa de Menorca contravenint les limitacions que es derivin del desenvolupament reglamentari d'allò que s'estableix a l'article 28 d'aquesta llei o, si n'és el cas, del que s'estableixi de manera transitòria com a conseqüència de les regulacions derivades de les determinacions de la disposició transitòria tercera d'aquesta mateixa llei.
- b) Manipular o falsejar l'acreditació o el distintiu a què fa referència la disposició transitòria tercera d'aquesta llei.
- c) Comercialitzar vehicles de lloguer sense adequar-se a les limitacions que es derivin del desenvolupament reglamentari d'allò que s'estableix a l'article 28 d'aquesta llei o, si n'és el cas, del que s'estableixi de manera transitòria com a conseqüència de les regulacions derivades de les determinacions de la disposició transitòria tercera d'aquesta mateixa llei.
- d) Obstaculitzar o dificultar injustificadament l'activitat inspectora de l'administració.

3. Per la comissió de les infraccions tipificades en els apartats 1 i 2 s'han d'imposar les sancions següents:

- a) Infraccions lleus: multa de fins a 1.000 euros.
- b) Infraccions greus: multa de 1.001 a 10.000 euros.

4. Per la comissió d'infraccions greus es pot imposar, a més, la sanció d'immobilitzar temporalment el vehicle implicat en els fets il·lícits per un període no superior a quatre mesos.

Article 94. Infraccions i sancions referides a la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera

1. Es consideren infraccions lleus referides a l'ús de la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera:

- a) Utilitzar la marca amb colors o aplicacions que no compleixin els requisits del manual d'identificació visual.
- b) No observar el que disposa el Reglament d'ús de la marca i el logotip en relació amb les característiques i l'emplaçament del logotip.

2. Es consideren infraccions greus:

- a) Degradar els recursos, productes, béns o serveis emparats per la marca.

- b) Falsejar les declaracions responsables que han d'acompanyar la sol·licitud d'ús de la marca i sobre l'origen o la qualitat dels recursos, productes, béns o serveis.
 - c) Utilitzar etiquetes, símbols, emblemes, llegendes publicitàries o qualsevol altre tipus de propaganda que incloguin la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera sense l'aprovació expressa o tàcita de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera.
 - d) Fer servir la marca o el logotip en recursos, productes, béns o serveis no emparats per la resolució d'autorització d'ús.
 - e) No haver pagat, llevat d'exempció, el cànon d'utilització.
 - f) Utilitzar la marca o el logotip després que n'hagi caducat el dret d'ús.
 - g) No observar la suspensió del dret d'ús acordada cautelarment.
 - h) Incomplir les normes i condicions d'ús de la marca i altres prohibicions establertes en el Reglament d'ús de la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera.
 - i) Obstruir l'activitat inspectora de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera.
 - j) Negar-se a lliurar a l'equip tècnic designat per l'Agència la informació o els documents exigits per comprovar fets relacionats amb el compliment del Reglament d'ús de la marca.
 - k) Qualsevol altre fet o omissió de la persona o l'entitat autoritzada que pugui causar un perjudici o un desprestigi greu de la marca i el logotip Menorca Reserva de Biosfera.
 - l) Cometre, en el termini d'un any, més d'una infracció lleu quan així hagi estat declarat per resolució ferma en via administrativa.
3. Es considera una infracció molt greu la comissió, en el termini d'un any, de més d'una infracció tipificada com a greu en aquesta llei.
4. Les infraccions tipificades en els apartats anteriors s'han de penalitzar amb les sancions següents:
- a) Les infraccions lleus, amb un advertiment.
 - b) Les infraccions greus, amb la suspensió de fins a dos anys del dret d'ús de la marca i el logotip.
 - c) Les infraccions molt greus, amb la suspensió de fins a tres anys del dret d'ús de la marca i el logotip, o bé amb una sanció pecuniària de fins a 3.000 euros, que es pot acumular a la suspensió.

Article 95. Competència i procediment sancionador

1. Davant la comissió de qualsevol de les infraccions molt greus tipificades en els articles anteriors, l'òrgan competent per iniciar i resoldre el procediment sancionador corresponent és la Presidència del Consell Insular de Menorca.

2. Davant la comissió de qualsevol de les infraccions greus tipificades en els articles anteriors, l'òrgan competent per iniciar i resoldre el procediment sancionador corresponent és el conseller competent en matèria de protecció del medi ambient del Consell Insular de Menorca.

3. Davant la comissió de qualsevol de les infraccions lleus tipificades en els articles anteriors, l'òrgan competent per iniciar i resoldre el procediment sancionador corresponent és la direcció insular competent en matèria de protecció del medi ambient del Consell Insular de Menorca.

4. El procediment per imposar les sancions que determina aquesta llei s'ha d'ajustar a les normes i els principis del procediment sancionador que estableixen la legislació sobre procediment administratiu comú i la normativa de les Illes Balears sobre el procediment sancionador.

Article 96. Multes coercitives

1. Per a l'execució forçosa de les obligacions que hagin estat imposades en la resolució sancionadora a l'autor d'una infracció lleu, greu o molt greu, i en el marc de la legislació en matèria de procediment administratiu comú, l'òrgan competent pot imposar multes coercitives que es poden reiterar cada dos mesos fins que es compleixi el que hagi estat ordenat amb un màxim de deu multes coercitives.

2. La quantia de cada una de les multes coercitives no pot excedir del 20% de l'import de la multa imposada.

Article 97. Inici dels procediments sancionadors per petició raonada respecte dels fets constitutius d'infracció administrativa comesos en l'àmbit de la Reserva de Biosfera de Menorca

1. Quan, arran d'una actuació inspectora, resulti la possible existència d'infraccions que afectin les competències sancionadores d'altres òrgans de la comunitat autònoma de les Illes Balears, l'òrgan competent del Consell Insular de Menorca ha de posar en coneixement d'aquells les actes expedides i, si escau, els informes complementaris de què disposi, i formular la petició raonada de proposta d'inici del procediment sancionador corresponent d'acord amb el que preveu la legislació sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. La petició raonada no vincula l'òrgan competent per iniciar el procediment sancionador, si bé aquest ha de comunicar a l'òrgan que l'hagi formulada els motius pels quals, si s'escau, no és procedent la iniciació, així com la resolució que posi fi al procediment iniciat.

Article 98. Prescripció d'infraccions i sancions

Les infraccions i sancions previstes en aquesta llei prescriuen en els terminis i en les condicions que s'estableixen a la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Plànol del perímetre i de la zonificació de la Reserva de Biosfera de Menorca

Pel que fa a l'àmbit i a la zonificació de la Reserva de Biosfera, es pren com a referència el plànol del perímetre i de la zonificació publicat a la resolució de l'Organisme Autònom de Parcs Nacionals de 17 de desembre de 2019 (BOE núm. 7 de 8 de gener de 2020) per la qual es publica l'aprovació per la UNESCO de l'ampliació de la Reserva de Biosfera de Menorca.

Disposició addicional segona. Informació sobre el règim jurídic d'entrada i circulació de vehicles a Menorca

Amb caràcter previ a l'entrada en vigor de les limitacions previstes a l'article 28 d'aquesta llei acordades pel Consell Insular de Menorca, tant el Consell Insular com el Govern de les Illes Balears han de prendre les mesures de difusió adequades i suficients per informar-ne tant la ciutadania com les empreses a què fan referència l'article 28 i la disposició transitòria tercera d'aquesta llei.

Disposició addicional tercera. Priorització en la incorporació del sistema de localització i seguiment d'embarcacions pesqueres de les Illes Balears

Es prioritza la incorporació del sistema de localització i seguiment d'embarcacions pesqueres de les Illes Balears, regulat en el Decret 10/2019, de 15 de febrer, o la norma que el substitueixi, en les embarcacions pesqueres amb port base a la comunitat autònoma de les Illes Balears que exerceixin la seva activitat en l'àmbit marí de la Reserva de Biosfera de Menorca.

Disposició addicional quarta. Disconformitat amb els projectes de l'Administració de l'Estat que puguin afectar greument algun dels principis formulats a l'article 5 d'aquesta llei

Quan el Ple del Consell Insular de Menorca consideri que algun projecte impulsat per l'Administració de l'Estat pot afectar greument algun dels principis formulats a l'article 5 d'aquesta llei, manifestarà de manera motivada la seva disconformitat amb el projecte i la traslladarà a les conselleries del Govern de les Illes Balears competents per emetre els informes previstos durant la tramitació del projecte en qüestió, d'acord amb la regulació establerta a la normativa corresponent, amb la finalitat que incloguin l'oposició de l'ens insular en el contingut dels referits informes.

Disposició addicional cinquena. Eficiència administrativa

En el termini d'un any des que comenci a vigir aquesta llei el Ple del Consell Insular de Menorca ha d'aprovar un pla de simplificació i eficiència administrativa dirigit a la millora dels processos i els procediments que tenen incidència en la gestió de la Reserva de Biosfera, que ha de preveure mesures d'aplicació a la mateixa administració insular, o recomanacions quan afecti altres institucions, administracions i actors econòmics i socials.

Disposició addicional sisena. Elaboració i aprovació dels instruments d'ordenació del litoral i control d'obres a les instal·lacions i activitats a les zones de servitud de protecció

1. El Consell de Menorca iniciarà l'elaboració del Pla director sectorial per a l'ordenació del litoral quan es faci efectiu el traspàs al Consell de Menorca dels mitjans materials i personals sobre litoral rústic, per la qual cosa, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, es reunirà la Comissió Mixta de transferències, per tal d'impulsar el traspàs dels mitjans materials i personals de la competència sobre litoral rústic als consells insulars.

2. El Consell de Menorca exercirà el control d'obres a les instal·lacions i activitats permeses a la zona de servitud de protecció del litoral rústic quan es faci efectiu el traspàs a què es refereix el punt anterior.

Disposició addicional setena. Desplegament reglamentari

El Consell Insular de Menorca ha d'aprovar, en el termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, un reglament propi que desplegui les previsions contingudes en l'article 28 d'aquesta llei, el procediment que s'ha de seguir per a l'adopció de l'acord, les excepcions de la limitació d'entrada de vehicles i les obligacions de les empreses navilières que operin línies amb destinació a Menorca. Així mateix, ha d'adoptar les mesures adients per a la inspecció i el control de les limitacions que es determinin.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Finançament de les competències i funcions la transferència o delegació de les quals està prevista en aquesta llei

El finançament de les matèries que es transfereixin d'acord amb el que disposa aquesta llei s'ha de determinar conformement amb l'article 15 de la Llei 3/2014, de 17 de juny, de finançament definitiu dels consells insulars.

Disposició transitòria segona. Impuls i seguiment de la transferència i l'exercici de les competències i funcions

Durant els cinc anys posteriors a l'entrada en vigor d'aquesta llei l'Agència Menorca Reserva de Biosfera ha de presentar anualment i fer públic un informe sobre l'estat de la transferència o delegació, així com sobre l'exercici de les competències i funcions que aquesta llei preveu transferir o delegar al Consell Insular de Menorca.

Disposició transitòria tercera. Regulació transitòria de l'afluència de vehicles de motor a l'illa de Menorca

1. Des de l'entrada en vigor d'aquesta llei o, en qualsevol cas, simultàniament o amb posterioritat a l'acte d'iniciació de la formulació del reglament que desplegui les previsions contingudes a l'article 28 d'aquesta llei, o de la seva revisió o modificació, i sempre d'acord amb allò que s'hi preveu, el Ple del Consell pot apreciar motivadament la necessitat d'establir un acord amb caràcter transitori que reguli l'afluència de vehicles de motor a l'illa de Menorca, i definir-ne l'àmbit, la temporalitat, la finalitat i el contingut bàsic. Les determinacions d'aquest acord regiran fins a l'aprovació del dit reglament.

2. Per a l'aprovació de les determinacions de l'acord previst en el punt anterior i sempre d'acord amb alguna de les mesures previstes a l'apartat 1 de l'article 28 d'aquesta llei, prèviament a l'entrada en vigor del reglament que desplegui les previsions contingudes en l'esmentat article 28, s'hauran de seguir els tràmits següents:

- a) L'aprovació inicial correspon al Ple del Consell.
- b) Amb l'aprovació inicial s'ha d'obrir un termini d'informació pública no inferior a vint dies per formular al·legacions, per a la qual cosa s'han de publicar els anuncis corresponents en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* així com en dos dels mitjans de comunicació de l'illa de Menorca de major difusió, almenys un dels quals haurà de ser en paper. Al mateix temps, se sol·licitarà informe als ajuntaments i a les administracions que es puguin veure afectats per l'acord que

es pretén d'establir. Els informes han de ser emesos en el termini d'un mes des de la recepció de la sol·licitud.

- c) Una vegada estudiats les al·legacions i els informes emesos, el Ple del Consell aprovarà definitivament l'acord que es pretén d'establir dins el termini màxim de sis mesos comptadors des de l'aprovació inicial, transcorreguts els quals l'aprovació no produirà cap efecte.

3. Sense perjudici del que es disposa en aquesta disposició, la vigència de les determinacions que s'estableixin a l'acord no ha de superar el termini de tres anys des de la seva aprovació.

4. En l'acord regulat en els punts 1 i 2 de la present disposició, es podran, entre d'altres, exceptuar de la limitació d'entrada a l'illa els vehicles següents:

- a) Vehicles dels quals siguin titulars persones físiques o jurídiques amb residència a Menorca. A aquest efecte, el Consell Insular de Menorca pot determinar els requisits addicionals per gaudir de l'excepció en els casos en què una mateixa persona sigui titular de més d'un vehicle.
- b) Vehicles dels quals siguin titulars persones físiques no residents a l'illa que siguin propietàries d'un habitatge a Menorca. En aquest cas, l'excepció només és d'aplicació a un vehicle per propietari.
- c) Vehicles dels quals siguin titulars persones residents a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera que acreditin la necessitat habitual de desplaçar-se a Menorca per raons laborals.
- d) Vehicles al servei de persones amb mobilitat reduïda, acreditats degudament.
- e) Vehicles oficials i de servei públic, inclosos en tot cas els de les forces i cossos de seguretat, extinció d'incendis, ambulàncies i vehicles del sistema sanitari, cotxes fúnebres, protecció civil, transport públic de viatgers i escolar, taxis, residus o neteja pública, entre altres.
- f) Vehicles de transport de béns i mercaderies, així com de distribució comercial.
- g) Tractors, excavadores i vehicles similars.
- h) Altres vehicles no sotmesos a limitacions de circulació determinats pel Consell Insular de Menorca.

En tot cas, els vehicles als quals es permet l'entrada i la circulació per l'illa de Menorca en el període de limitació que s'estableixi han de portar obligatòriament, en un lloc visible, l'acreditació expedida pel Consell Insular de Menorca, amb l'abonament previ, si escau, de la taxa corresponent.

A l'efecte del que disposa el paràgraf anterior, correspon al Consell Insular de Menorca establir i distribuir el distintiu o l'element gràfic que permeti identificar els vehicles amb acreditació per a l'entrada i la circulació. Així mateix, ha de determinar el procediment telemàtic adequat per facilitar l'obtenció de l'acreditació a què es refereix aquesta disposició transitòria.

5. Així mateix, en l'acord regulat en els punts 1 i 2 de la present disposició, entre d'altres, es podran aplicar les disposicions següents a les empreses navilieres:

- a) Les empreses navilieres que operin línies amb destinació a Menorca, com també les empreses mediadores o expenedores de títols de transport marítim, estan obligades a informar les persones usuàries, durant el procés d'adquisició dels títols de transport relatius a vehicles amb aquesta destinació, del règim de limitacions temporals d'accés i circulació de vehicles de motor a l'illa de

Menorca que s'hagi establert, com també de les conseqüències de l'incompliment d'aquest règim.

El contingut mínim que les empreses navilieres que operin línies amb destinació a Menorca, així com les empreses mediadores o expenedores de títols de transport marítim, han de proporcionar als usuaris ha de ser el que determini a aquest efecte el Consell Insular de Menorca per mitjà dels diferents canals de distribució.

- b) Les empreses navilieres que facin transport de viatgers amb vehicles de motor, amb origen i destinació dins el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears, estan obligades igualment a verificar, en el procés d'embarcament dels vehicles amb destinació a Menorca, que els seus usuaris disposen de l'acreditació per entrar a l'illa d'acord amb el que disposa aquesta llei. La informació resultant d'aquest procés s'ha de comunicar per mitjans telemàtics al Consell Insular de Menorca.

Les obligacions establertes en aquest apartat només són exigibles durant els períodes de limitació determinats anualment pel Consell Insular de Menorca.

- c) La conselleria competent en matèria de transport marítim del Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Menorca, per tal de facilitar el compliment de les obligacions a què fa referència aquesta disposició, han de publicar i mantenir actualitzada la informació sobre les limitacions d'accés i circulació a les seues electròniques corporatives respectives, i promoure accions adreçades a difondre el contingut de les restriccions derivades d'aquesta llei entre els visitants i turistes per mitjà dels canals més adients.

Disposició transitòria quarta. Règim de funcionament de l'Autoritat Consultiva

Mentre no s'aprovi el reglament de funcionament, l'Autoritat Consultiva per a la bona administració de Menorca com a reserva de biosfera estarà sotmesa al règim de funcionament següent:

1. Primera renovació de l'Autoritat Consultiva

Passats tres anys des de la seva creació i del nomenament dels membres, la primera renovació de l'Autoritat serà de tres membres. La renovació ha de respectar el principi d'equitat de gènere i el caràcter multidisciplinari del conjunt dels seus membres.

2. Abstenció, recusació, suspensió de funcions o cessament de membres

2.1. Els membres de l'Autoritat Consultiva s'han d'abstenir de participar en l'elaboració d'un dictamen, o qualsevol persona interessada en pot sol·licitar la recusació, si concorren sobre la seva persona les causes previstes en la secció 4a del capítol II del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

2.2. La Presidència del Consell Insular de Menorca pot suspendre qualsevol membre de l'Autoritat Consultiva de l'exercici del càrrec durant el temps indispensable per resoldre sobre la concurrència d'alguna de les causes de cessament previstes a l'apartat següent d'aquesta disposició.

2.3. Els membres de l'Autoritat Consultiva poden cessar per renúncia pròpia o perquè siguin destituïts de manera automàtica pel Ple del Consell Insular quan expiri el seu nomenament, i no són renovats per defunció, condemna per delictes en virtut de sentència ferma, incapacitat declarada per decisió judicial ferma o inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic i dels drets polítics.

Així mateix, poden ser destituïts per acord de les tres quarts parts del Ple del Consell Insular per incompatibilitat sobrevinguda o per incompliment greu de les seves funcions.

3. Presa de decisions i funcionament de les sessions plenàries

3.1. L'Autoritat Consultiva actua sempre i aprova els dictàmens amb caràcter plenari.

3.2. Les sessions del Ple les convoca la Presidència, a iniciativa pròpia o a sol·licitud de tres membres, amb una antelació mínima de cinc dies tret de casos urgents apreciats per la Presidència, en els quals es limita a quaranta-vuit hores. El secretari o la secretària, en nom de la Presidència, n'ha de cursar la convocatòria amb l'ordre del dia i l'ha de dirigir a l'adreça de correu electrònic que cada membre hagi facilitat a aquest efecte. La convocatòria ha d'indicar la modalitat, presencial o a distància; el lloc, si escau; i el dia i l'hora de la reunió.

3.3. Les sessions plenàries poden celebrar-se de manera presencial a la seu de la Presidència del Consell Insular, a la qual està adscrita, o a distància, de forma telemàtica.

A les sessions a distància, els membres de l'Autoritat Consultiva poden trobar-se en llocs diferents, sempre que s'asseguri, per mitjans electrònics, la identitat, la transmissió íntegra del contingut de les seves manifestacions en el moment en què aquestes es produeixen, la interactivitat i la intercomunicació entre els assistents en temps real i la disponibilitat dels mitjans durant tota la sessió.

Entre d'altres, es consideren inclosos en els mitjans electrònics vàlids el correu electrònic, les audioconferències, les comunicacions telefòniques i les videoconferències.

3.4. Els membres de l'Autoritat Consultiva poden assistir de manera telemàtica a una reunió plenària presencial, sempre que s'hagi comunicat motivadament a la Presidència i que es puguin oferir les garanties i els requisits descrits a l'apartat precedent d'aquesta disposició.

3.5. Poden assistir a les sessions del Ple de l'Autoritat Consultiva persones expertes en la matèria que s'hagi de tractar, amb veu però sense vot, designades prèviament, en tot cas, per la persona que exerceixi la Presidència de l'òrgan col·legiat, a iniciativa pròpia o a proposta d'un altre membre.

3.6. L'Autoritat Consultiva pot encomanar informes a persones expertes amb l'autorització prèvia del Consell Executiu del Consell Insular de Menorca i sempre que es justifiqui l'encomana.

3.7. Per a la constitució vàlida del Ple de l'Autoritat Consultiva a l'efecte de dur a terme les sessions, les deliberacions, l'aprovació dels dictàmens i la presa d'acords en general, es requereix l'assistència, presencial o telemàtica, del president, del secretari i d'un nombre mínim de dos membres que, juntament amb la Presidència, constitueixen la majoria absoluta del Ple.

3.8. En cas de vacant, absència, malaltia o altra causa legal que faci impossible l'assistència a les sessions plenàries de les persones que exerceixen els càrrecs de president o secretari, les ha de substituir el membre de més edat. Si s'haguessin de substituir totes dues, la de més edat substituiria la presidència i la segona de més edat, el secretari.

3.9. L'Autoritat Consultiva, en el primer semestre de l'any següent, ha de presentar al Consell Insular de Menorca una memòria anual que recopili l'activitat portada a

terme. Aquesta memòria ha de contenir, així mateix, observacions generals i de balanç per millorar l'administració de Menorca com a Reserva de la Biosfera.

4. Funcions de la Presidència

La persona que exerceixi la Presidència de l'Autoritat Consultiva representa aquest òrgan col·legiat i ha de dur a terme les funcions següents:

- a) Acordar la convocatòria de les sessions del Ple i fixar l'ordre del dia de cada reunió.
- b) Presidir les sessions plenàries, moderar el desenvolupament dels debats i suspendre-les per causes justificades.
- c) Visar les actes i els certificats dels acords adoptats.
- d) Adoptar les mesures necessàries per al funcionament adequat de les sessions del Ple.
- e) Vetllar per l'elaboració puntual i adequada dels dictàmens sol·licitats.
- f) Interpretar el seu reglament de funcionament.
- g) Les altres funcions que siguin inherents al seu càrrec o que se li atribueixin per disposició legal o reglamentària.

5. De l'elaboració dels dictàmens

5.1. Una vegada rebuda la sol·licitud d'elaboració del dictamen, la Presidència de l'Autoritat Consultiva ha de designar d'entre els seus membres una o dues persones encarregades de redactar la ponència, d'acord amb criteris de la qualificació tècnica més pertinent.

Les persones que exerceixen els càrrecs de president i secretari també poden ser ponents.

5.2. Juntament amb la sol·licitud d'emissió del dictamen, s'han de facilitar a l'Autoritat Consultiva, a més dels antecedents de l'assumpte, si n'hi hagués:

- a) L'esborrany de projecte d'instrument de planificació o programació que se sotmet a dictamen de forma preceptiva.
- b) Un informe explicatiu de la qüestió que se sotmet a dictamen de forma facultativa.

5.3. Els ponents han de presentar el dictamen al conjunt de membres de l'Autoritat Consultiva en sessió plenària. S'ha d'haver tramès prèviament la ponència a tots els membres com a mínim amb una setmana d'antelació a la data de celebració del Ple, i en un termini no superior a un mes des de la recepció de l'encàrrec.

5.4. Els dictàmens s'han d'aprovar per majoria simple del Ple de l'Autoritat Consultiva. En cas que per absència d'un o dos membres, el nombre d'assistents sigui de quatre o de sis, el vot del president o la presidenta es considera de qualitat a l'efecte de dirimir un possible empat.

5.5. Qualsevol dels membres de l'Autoritat Consultiva pot presentar un vot particular a l'acord de la majoria, el qual s'ha de recollir en el text del dictamen.

5.6. Si no s'aconsegueix l'aprovació per majoria simple, la Presidència pot sol·licitar la revisió de la ponència per part dels mateixos ponents, o bé designar-ne de nous.

5.7. La forma dels dictàmens ha de contenir un encapçalament clar i, de manera separada, els antecedents, les consideracions científicotècniques i les conclusions.

5.8. Les conclusions dels dictàmens s'han de pronunciar, de forma clara i entenedora per a persones sense expertesa tecnicocientífica en la matèria, sobre si les previsions que conté l'instrument de planificació o de programació que s'avalua

respecta o no els principis rectors, els objectius i la finalitat de la Llei de la reserva de biosfera.

En el cas que s'identifiquin elements que els contravenguin, s'hi han d'incloure observacions específiques que motivin les objeccions. D'aquestes observacions se n'han de distingir les substancials de les que no ho són, a l'efecte de facilitar l'ús de la fórmula ritual "d'acord amb l'Autoritat Consultiva per a la bona administració de Menorca com a reserva de biosfera" o "oïda l'Autoritat Consultiva per a la bona administració de Menorca com a reserva de biosfera", previstes en els punts 3 i 4 de l'article 77 d'aquesta llei.

6. Termini per a l'elaboració dels dictàmens

6.1. L'Autoritat Consultiva ha de presentar el dictamen sol·licitat al Consell Insular de Menorca en el termini de dos mesos des del dia que se sol·liciti.

6.2. Si transcorre el termini de dos mesos sense que s'hagi emès el dictamen, s'ha de considerar complert el tràmit de consulta preceptiva o facultativa, si n'era el cas.

7. Elaboració de dictàmens d'urgència

7.1. Per raons justificades, tant per als dictàmens de caràcter preceptiu com per als de caràcter facultatiu, la Presidència o el Consell Executiu del Consell Insular de Menorca poden sol·licitar un dictamen d'urgència a l'Autoritat Consultiva.

7.2. En el moment de l'encàrrec, i en atenció als fets que n'hagin justificat la urgència, la Presidència de l'Autoritat Consultiva i l'òrgan sol·licitant han d'acordar el termini de presentació del dictamen, transcorregut el qual, si el dictamen no s'ha emès, s'ha de considerar complert el tràmit de consulta preceptiva o facultativa.

8. Publicació dels dictàmens

Els dictàmens i els vots particulars han de ser de coneixement públic per via telemàtica no més tard de deu dies comptadors d'ençà de la seva presentació al Consell Insular de Menorca.

En la publicació s'ha de complir la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal. A aquest efecte, l'Autoritat Consultiva ha de disposar d'unes instruccions aprovades pel Ple sobre els criteris que s'han de tenir en compte per a la protecció de dades de caràcter personal en la publicació dels dictàmens.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta llei, la contradiguin o hi resultin incompatibles.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Fonament competencial

Aquesta llei s'aprova en virtut de les competències exclusives que, d'acord amb l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, té la comunitat autònoma de les Illes Balears en les matèries següents:

- a) Organització, règim i funcionament de les seves institucions pròpies en el marc de l'Estatut d'Autonomia (article 30.1).

- b) Ordenació del territori, incloent-hi el litoral, l'urbanisme i l'habitatge (article 30.3).
- c) Obres públiques dins el territori de la comunitat autònoma que no siguin d'interès general de l'Estat (article 30.4).
- d) Ferrocarrils, carreteres i camins. El transport fet per aquests mitjans, per cable i per canonada. Ports, aeroports i heliports no qualificats d'interès general per l'Estat; ports de refugi, ports, aeroports i heliports esportius, i delimitació de les zones de servei dels ports i aeroports (article 30.5 i 7).
- e) Règim d'aigües i aprofitaments hidràulics, canals i regadius. Aigües minerals i termals. Ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics. Mesures ordinàries i extraordinàries per garantir-ne el subministrament. Participació dels usuaris (article 30.8).
- f) Monts, aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures. Tractament especial de les zones de muntanya (article 30.9).
- g) Agricultura i ramaderia (article 30.10).
- h) Turisme. Ordenació i planificació del sector turístic. Promoció turística. Informació turística. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics (article 30.11).
- i) Acció i benestar social (article 30.15).
- j) Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitat i el desenvolupament de les empreses artesanes. Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització (article 30.18).
- k) Foment del desenvolupament econòmic dins el territori de la comunitat autònoma, d'acord amb les bases i la coordinació general de l'activitat econòmica (article 30.21).
- l) Pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc, aquicultura (article 30.22).
- m) Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics (article 30.23).
- n) Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, científic i paisatgístic, sens perjudici del que disposa l'article 149.1.28a de la Constitució (article 30.25).
- o) Cultura (article 30.26). Protecció i foment de la cultura autòctona i del llegat històric de les Illes Balears (article 34).
- p) Indústria, sens perjudici del que determinin les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès militar i les normes relacionades amb les indústries subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs o energia nuclear (article 30.34).
- q) Instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia, quan el transport no surti de la comunitat i el seu aprofitament no afecti una altra comunitat autònoma, tot respectant el que estableix el núm. 25 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució (article 30.35).
- r) Procediment administratiu derivat de les especialitats de l'organització pròpia (article 30.36).
- s) Comerç interior, sens perjudici del que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució (article 30.42).

- t) Recerca, innovació i desenvolupament científic i tècnic. Establiment de línies pròpies d'investigació i seguiment, control i evolució dels projectes (article 30.44).
- u) Protecció del medi ambient, ecologia i espais naturals protegits, sens perjudici de la legislació bàsica de l'Estat. Normes addicionals de protecció del medi ambient (article 30.46).
- v) Pesca marítima a les aigües de les Illes Balears (article 30.50).

També es fonamenta en les competències que, d'acord amb l'article 31 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, té la comunitat autònoma de les Illes Balears sobre el desplegament legislatiu i l'execució, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, en matèria de contractes i concessions administratives en l'àmbit substantiu de competències de la comunitat autònoma (article 31.5), d'ordenació i planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears (article 31.6), règim miner i energètic (article 31.15) i activitats classificades (article 31.17), així com en la competència sobre la funció executiva, en els termes que estableixin les lleis i normes reglamentàries que, en desplegament de la seva legislació, dicti l'Estat sobre abocaments industrials i contaminats a les aigües territorials de l'Estat corresponents al litoral de les Illes Balears (article 32.16).

Disposició final segona. Desplegament normatiu

S'autoritza el Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Menorca a dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta llei.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta llei comença a vigir l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.